Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

…ВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 2 апрель 1974 йил, сешанба ◆ № 77 (15.857). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СОДИҚЛИК…

1 апрелда В. И. Ленин номли Тошкент марказий майдонини тартиб ўрнатувчи посбонлар — республика Ички ишлар министрлиги ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг шахсий состави, СССР Ички ишлар министрлиги Тошкент олий мактабининг командир-ўқитувчилар составн ва тингловчилари, милиция махсус ўрта мактабининг курсантлари тўлдиришди. Улар Ватанга, партияга, халққа содиқликка тантанали вазиятда қасамёд қилдилар. Қасамёд қи-

лишдан олд… киллари ре… калининг … қўйдилар.

Ўзбекистон… казий Комит… ретари В. Г. … тон ССР ички… ички хизмат … Ҳ. Х. Яҳёев, То… Тошкент област… фаа штабининг… Иттифоқи Қаҳр… Ш. Умаров, «Та… дининг йўнувчи т…

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ… АКТИВИ ЙИҒИЛИШИНИНГ РЕЗОЛЮЦИЯСИ

Актив йиғилиши «Қўриқ ерлар ўзлаштирила бошлаганлигининг 20 йиллигига бағишланиб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида берилган кўрсатмалар асосида қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида Тошкент область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи жуда катта сиёсий, назарий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини таъкидлайди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин ва чуқур мазмунли нутқида қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришнинг тарихий аҳамияти ҳар тарафлама таърифлаб берилди, Коммунистик партия, Совет халқининг қўриқ қаҳрамонномасидаги буюк жасорати бутун улуғворлиги билан кўрсатилди. Партиянинг ҳозирги босқичдаги аграр сиёсатининг КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан, Марказий Комитетнинг шундан кейинги пленумлари, партия XXIII ва XXIV съездлари қарорларида ривожлантирилган ва мустаҳкамлаб берилган асосий йўналишлари ва унинг моҳияти аниқ баён этилиб, чуқур асослаб берилди.

Актив йиғилиши ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган хулосалар ва қоидалар жанговар иш программаси бўлиб қолади ва шу сабабли барча партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳамда идеология муассасаларининг ташкилотчилик ва агитация-пропаганда ишига асос қилиб олиниши лозим, деб ҳисоблайди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида ўртага қўйилган вазифаларни кенг миқёсда пропаганда қилиш ва тушунтириб беришга олимлар ва олий ўқув юртларининг муаллимлари, лекторлар ва пропагандистлар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларининг кенг доирасини жалб қилиш зарур. Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш ишида партия билан совет халқи кўрсатган қаҳрамонона жасоратнинг тарихий аҳамиятига алоҳида эътибор берилсин, шу мисол асосида социалистик тузумнинг ва совет турмуш тарзининг афзаллиги кўрсатилсин.

Область, шаҳар ва район газеталари, маҳаллий радио эшиттириш редакциялари ишлаб чиқилган планлар асосида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган назарий қоидалар ва амалий вазифаларни кенг миқёсда пропаганда қилишлари зарур.

Актив йиғилиши область партия комитети ва область ижроия комитети, район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, область ва район қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг туб проблемалари соҳасида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида ўртага қўйилган вазифаларни бажариш юзасидан, 1974 йил планини ва умуман беш йилликни тўла ва ошириб бажариш юзасидан амалий тадбирларни ишлаб чиқишлари, амалга оширишлари зарур, деб ҳисоблайди.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг ва хўжаликларнинг раҳбарлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги нутқида берилган кўрсатмаларга амал қилиб, пахта, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини янада оширишга қаратилган зарур агротехника тадбирларини белгилашлари, бу йилги ҳамма экиш-тикиш ишларини уюшқоқлик билан, қисқа муддатларда юксак агротехника даражасида ўтказишлари лозим.

Область колхоз ва совхозлари Титов номли совхознинг ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан Олмаотада ўртага қўйилган вазифалар асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштиришга доир тадбирларни ишлаб чиқиш соҳасида бошлаган қимматли ташаббусига эргашишлари керак.

Суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан барча хўжаликлар камида 70 центнер маккажўхори дони, 60 центнер ва ундан ҳам кўпроқ шоли, 30-40 центнер бошоқли экинлар ҳосилини олишларига эришиш учун донли экинлар ҳосилдорлигини оширишга алоҳида эътибор бериш зарур. Суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш, илмий асосланган алмашлаб экишни янада мукаммал жорий этиш, деҳқончилик маданиятини ошириш, ерларни мелиорациялаш, минерал ўғитлар самарадорлигини кўпайтириш, экинларни қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликлардан ҳимоя қилиш, янги ерларни ўзлаштириш ва фойдаланишга топшириш ишларини кучайтириш юзасидан таъсирчан чоралар кўрилиши лозим.

Пахтачиликда комплекс механизацияни ривожлантиришга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларида механизациялаш даражасини оширишга, техникадан тўғри фойдаланишга, қишлоқ хўжалик машиналари ва қуролларининг юксак унумдорлик даражасига эришган илғор механизаторларнинг иш методларини кенг оммалаштиришга алоҳида эътибор берилиши керак.

Сабзавотчилик, картошкакорлик, боғдорчилик, токчилик, шоликорлик ва дончилик маҳсулотлари етиштиришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни кенг ва чуқур амалга ошириш зарур. Тошкент ва областдаги бошқа шаҳарлар аҳолисини сабзавот билан йил бўйи таъминлаш имконини берувчи теплица хўжалигини янада ривожлантириш таъминлансин.

Саноат, транспорт, алоқа корхоналарининг, қурилиш ташкилотларининг партия ташкилотлари ва раҳбарлари қишлоқдаги оталиқ ишини доимо ривожлантиришлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш даражасини янада оширишда, мелиорация ва ирригация ишларини ўтказишда, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ва ундан самарали фойдаланишда, етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда колхоз ва совхозларга мунтазам ёрдам бериб туришлари керак.

Актив йиғилиши чорвачиликни замонавий индустриал негизга ўтказиш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни ва концентрациялашни кучайтириш ҳисобига қишлоқ хўжалигининг бу муҳим тармоғини янада юксалтириш зарур, деб ҳисоблайди. Чорва молларни асраш ва боқишнинг илғор технологиясини, илм-фан ютуқларини ва чорвачиликдаги, маҳсулотни қайта ишлаш ҳамда омухта ем ишлаб чиқаришдаги илғор тажрибани қатъият билан жорий этиш, ана шу ҳаётий муҳим тармоқни юксалтириш ва унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун мавжуд имкониятлар ва резервлардан тўлиқроқ фойдаланиш лозим.

Колхоз ва совхозларнинг 1974 йилда Ватанга камида 420 минг тонна пахта бериш, ҳосилнинг камида 70 процентини пахта териш машиналарида йиғиштириб олиш, 215 минг тонна дон, шу жумладан 73 минг тонна маккажўхори, 293 минг тонна сабзавот, 30,7 минг тонна гўшт, 119,3 минг тонна сут ва қишлоқ хўжалигининг бошқа кўпгина маҳсулотларини етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришни таъминлашни актив йиғилиши партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, қишлоқ хўжалик органларининг ва хўжаликлар раҳбарларининг энг муҳим вазифаси, деб ҳисоблайди.

* * *

Актив йиғилиши Тошкент областининг меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган программ нутқига жавобан беш йилликнинг белгиловчи йили — 1974 йил топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги марраларга ва чўққиларга кўтариладилар, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг эллик йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб қатъий ишонч билдиради.

…ЛАР НОМЗОДИ

Чуст районидаги Карл Маркс номли колхозда СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Ўзбекистон ССР сайлов комиссияси составига номзод кўрсатишга бағишланган йиғилиш бўлди. Қишлоқ меҳнатчилари колхознинг бош агрономи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном Я. Турсунов номзодини якдиллик билан кўрсатдилар. (ЎзТАГ).

ЧИГИТ ЭКИШ ҚИЗҒИН

Каттақўрғон районидаги «Пролетарий» колхозининг пахтакорлари Самарқанд областида биринчи бўлиб чигит экишни бошлаб юбордилар. Эргашой Шокирова бошлиқ бригадада 65 гектар майдонга барака уруғи қадалди. Универсалчи Бозор Тешаев икки кунда 23 гектар майдонга сифатли қилиб чигит экди.

Райондаги Ленин номли колхознинг Шоннёз Турсунов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 104 гектар майдонга қўш қаторлаб чигит экишни режалаштирганлар. Шу йўл билан ҳар гектар майдонда 140 минг туп ўсимлик бўлиши таъминланади. Ҳозирдаёқ 55 гектар ерга шу усулда чигит экилди.

«Ленинизм», «Чимбойобод», Тельман номли колхозларда ҳам чигит экиш оммавий равишда бошлаб юборилди.

Областнинг Пайариқ райони деҳқонлари қисқа фурсатда 350 гектар, Иштихон райони пахтакорлари 233 гектар майдонга барака уруғи қададилар. Нарпай, Хатирчи районларида ҳам чигит экиш агротехника қоидалари асосида ўтказилмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КПСС АГРАР СИЁСАТИНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Биринчи апрель куни Тошкент область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда қўриқ ерлар ўзлаштирила бошланганлигининг 20 йиллигига бағишланиб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқида берилган кўрсатмалар асосида қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди. Йиғилишда республика партия, совет, комсомол, касаба союз органларининг, министрликлар ва идораларнинг ходимлари иштирок этдилар.

Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Актив йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов** доклад қилди. Қўриқ ерларни ўзлаштириш бошланганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантанали мажлис, деди у, Қозоғистон меҳнаткашлари учунгина эмас, шу билан бирга мамлакатимиздаги барча халқлар учун ҳам шонли воқеа, катта ва қувончли байрам бўлди, чунки қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш умумдавлат, умумхалқ иши эди. Бу тантаналарда Москва ва Ленинград, Россия Федерацияси ва Украина, Белоруссия ва Ўзбекистон, Қирғизистон ва Молдавия, Тожикистон ва Туркманистон ҳамда Қозоғистоннинг барча областлари делегациялари қатнашдилар.

Тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев катта, ёрқин ва ғоят сермазмун нутқ сўзлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг якунларини, халқ хўжалик ва социал-сиёсий аҳамиятини атрофлича очиб берди, бу иш совет кишиларининг қаҳрамонона зафарлари сафидан муносиб ўрин олган буюк меҳнат жасорати бўлганлигини яққол кўрсатди.

Шу билан бирга Л. И. Брежнев ҳозирги босқичдаги партия аграр сиёсатининг КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан, Марказий Комитетнинг шундан кейинги пленумлари, партиянинг XXIII ва XXIV съездлари қарорларида ривожлантирилган ва мустаҳкамлаб берилган бош йўналишларини аниқ баён этиб, чуқур асослаб берди.

Докладчи Л. И. Брежнев нутқининг энг муҳим қоидалари ва хулосаларини баён этади, КПСС аграр сиёсатининг асосий йўналишларига батафсил тўхталади.

Шу йўналишлардан бири иқтисодий муносабатларнинг қишлоқ хўжалик ходимларининг маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдан, колхоз ва совхозларни иқтисодий жиҳатдан янада мустаҳкамлашдан моддий манфаатдорлигини таъминлайдиган системасини, бунинг учун зарур шарт-шароитларни яратишдан ва такомиллаштиришдан иборат.

Қишлоқ меҳнатчиларининг моддий манфаатдорлигини ошириш мумкинлигини кўп кишилар илгари ҳам тушунганликларини Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтди. Аммо узоқ вақтгача бу масала ҳал этилмай келди. Қандайдир биқиқ бир доира вужудга келиб қолди — ишлаб чиқариш етарли суръатлар билан ўсмади, чунки моддий манфаатдорликни ошириш учун етарли маблағ ажратилмади, маблағлар эса ишлаб чиқариш суст ўсганлиги сабабли етишмас эди. Шу доирадан чиқиб олмоқ учун таркиб топган практикани кескин ўзгартириш керак эди. Марказий Комитет ҳам дадил шу йўлни тутди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишнинг бир неча йилларга мўлжалланган қатъий планлари белгиланадиган, шу маҳсулотларни пландан ташқари сотганларни харид нархларини ошириш йўли билан рағбатлантириш тадбирлари кўзда тутиладиган бўлди. Ана шу ва бошқа тадбирлар амалга оширилганлиги қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни жадал кўпайтириш ва қишлоқ меҳнатчиларининг меҳнатига ҳақ тўлашни ошириш учун шароит яратди, колхоз ва совхозларнинг иқтисодий аҳволини мустаҳкамлашга ёрдам берди. КПСС Марказий Комитети бизни бундан буён ҳам иқтисодий омиллардан тўғри фойдаланишга, бу омилларни такомиллаштиришга ва уларни маънавий омиллар билан моҳирона қўшиб олиб боришга даъват этмоқда. Ердан ва техникадан шу йўл билангина самарали фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини жадал ўстиришга ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга эришиш мумкин.

Партия аграр сиёсатининг бошқа бир муҳим йўналиши қишлоқ хўжалигини замонавий индустриал негизга ўтказишни, экономиканинг бу соҳасида фан-техника тараққиётини кескин жадаллаштиришни кўзда тутади. Бу йўналиш қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг партия ишлаб чиққан кенг ва ҳар томонлама программасидаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаш, химиялаштириш, ерларни мелиорациялашга доир кенг кўламли ишларни ўтказиш сингари энг муҳим бўғинларни ўз ичига олади.

Кейинги йилларда бу соҳада кўп иш қилинди. Давлат қишлоқ хўжалигига капитал маблағ ажратишни, қишлоқ учун хилма-хил техника ва механизмлар, минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситалар етказиб беришни йил сайин кўпайтирмоқда. Ирригация-мелиорация ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Давлат қишлоқ хўжалигига бундан буён ҳам катта маблағ сарфлай беради. Вазифа ана шу маблағдан энг кўп самара олинадиган тарзда фойдаланишдан иборат.

Л. И. Брежневнинг нутқида қишлоқ хўжалигининг техника таъминотини янада ошириш, уни қудратли замонавий техника билан таъминлаш зарурлиги алоҳида куч билан таъкидлаб ўтилди. Бу эса, механизаторларнинг катта ва малакали армиясини етарли равишда тайёрлаш ишларини кучайтириш вазифасини ўртага қўяди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини химиялаштириш соҳасида улуғвор истиқболлар очилмоқда. 1980 йилга бориб минерал ўғит етказиб беришни бутун мамлакатда 120 миллион тоннага етказиш мўлжалланган. Минерал ўғитларни ташиш ва асраш вақтида нобудгарчиликнинг олдини олиш, ўғитлардан фойдаланишнинг агротехника қоидаларига риоя этиш, колхоз ва совхоз кадрларига агрохимия билимларини ўргатишни яхшилашнинг муҳимлиги тобора ўсиб бораётганлиги ана шундан келиб чиқади.

Ирригация-мелиорация қурилиши масалаларига тўхталиб, Л. И. Брежнев пахтакор республикаларнинг бу соҳадаги катта муваффақиятларини таъкидлаб ўтди. У бундай деди: «Асосан суғориладиган ерларни кенгайтириш ҳисобига пахта етиштиришни муттасил кўпайтиришга эришилди. Биз Ўзбекистон, Туркманистон, Тожикистон ва бошқа барча пахтакор республикаларнинг меҳнатчилари билан фахрланамиз. Бултур улар ўз мажбуриятларини бажардилар».

КПСС Марказий Комитети бизни бундан буён ҳам ирригация-мелиорация ишлари программасини муваффақиятли амалга оширишни таъминлашга даъват этмоқда. Шу билан бирга умуман ердан фойдаланиш проблемасини тўғри ҳал қилиш керак. Ер — халқнинг бебаҳо бойлиги, бинобарин, биз уни ардоқлаб асрашимиз, унинг унумдорлигини оширишимиз, ҳар гектар ердан тобора кўпроқ самара олишга эришишимиз лозим.

КПСС аграр сиёсатининг учинчи муҳим йўналиши — ишлаб чиқаришни ташкил этиш формаларини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигини бошқаришни яхшилашдир. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни чуқур ривожлантириш бу йўналишнинг бош бўғинидир.

Бу проблема пишиб етилди, уни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Гап шундаки, моддий-техника базаси тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги туфайли қишлоқ хўжалиги ривожланишнинг янги босқичига қадам қўймоқда, тобора кўпроқ индустриал негизга ўтказилмоқда. Ишлаб чиқарувчи кучлардаги бундай сифат силжиши ўз навбатида ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштиришни, умумлаштириш жараёнларини, меҳнат тақсимотини кучайтиришни талаб қилади, чунки индустриал методлар кенг кўламдаги ишлаб чиқариш шароитидагина кутилган самарани беради.

Ҳолбуки мамлакатда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг кўп тармоқли, тарқоқ структурасининг ўтмишдан мерос бўлиб қолган белгилари ҳамон давом этиб келмоқда. Бу ҳол қишлоқ хўжалигини фан-техника ютуқлари асосида қайта қуроллантириш жараёнига тўсқинлик қилмоқда, уни интенсивлаштиришга халақит бермоқда.

«Шу сабабли, — деди Л. И. Брежнев, — ишлаб чиқаришни янада ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни чуқур ривожлантириш эндиликда мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим туб масалалари бўлиб қолмоқда».

Ишлаб чиқаришни концентрациялаш негизида уни ихтисослаштириш катта наф келтиришини кўпгина йирик колхоз ва совхозларнинг тажрибаси кўрсатиб турибди. Бундай хўжаликларда меҳнат унумдорлиги, техника, ўғит, озуқадан фойдаланиш самарадорлиги ва бошқа иқтисодий кўрсаткичлар юқори бўлмоқда. Шу билан бирга хўжалик ичида хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган бўлинмаларни кооперациялаш кучаймоқда, улар ўртасидаги ишлаб чиқариш алоқалари мустаҳкамланмоқда, ишлаб чиқаришни бошқариш яхшиланмоқда.

Хўжаликларни кенг миқёсда кооперациялаш негизида хўжаликлараро ихтисослаштириш ва концентрациялаш проблемаси ҳам пишиб етилди. Ҳозирги вақтда ўз доирасида йирик ихтисослаштирилган хўжаликни вужудга келтириш учун, кучли ишлаб чиқариш объектларини қуриш учун барча колхоз ва совхозларнинг одам ресурслари ва моддий ресурслар етарли деб бўлмайди. Уларнинг кўплари бу вазифани якка-ёлғиз ҳал эта олмайди. Бунинг учун уларнинг маблағи ҳам етишмайди. Шу сабабли бир неча хўжаликларнинг ресурсларини бирлаштириш лозим. Шу йўл билан улар индустриал типдаги йирик ихтисослаштирилган корхоналарни биргалашиб барпо эта оладилар.

Хўжаликлараро ихтисослаштиришни ривожлантириш туфайли кооперациянинг анча юксак формалари ҳам вужудга келмоқда. Бунда колхоз ва совхозлар билан бирга давлат саноат корхоналари ҳам бирлашмаларга қўшиладилар ва шу тариқа агро-саноат комплекслари типидаги корхоналар вужудга келади. Бунинг жуда катта сиёсий, иқтисодий ва социал аҳамияти бор, чунки у мулкнинг давлат ва колхоз-кооператив формаларини бир-бирига янада яқинлаштиради.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. Ҳ. ҲАСАНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САВДО ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика матлубот кооперацияси системасида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан «Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси — Мадаминжон Ҳасанович Ҳасановга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1974 йил, 1 апрель.
Тошкент шаҳри.

ГРУЗИН ТИЛИДА

ТБИЛИСИ, 30 март. (ТАСС). Грузия Компартияси Марказий Комитети нашриёти қўриқ ерлар ўзлаштирилганлигининг йигирма йиллигига бағишлаб, 1974 йил 15 мартда Олмаотада бўлиб ўтган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқининг текстини «Партия билан халқнинг буюк жасорати» деган ном билан грузин тилида брошюра қилиб нашр этди.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1974 йил, 2 апрель. № 75. Москва шаҳри.

Белгиланган хизмат муддатини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчиларни 1974 йилнинг май-июнида СССР Қуролли Кучлари сафидан бўшатиш ва гражданларни навбатдаги ҳақиқий ҳарбий хизматга чақириш тўғрисида

СССРнинг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги Қонунига биноан **буюраман:**

1. Ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатлари 1974 йил 1 июлгача тугайдиган ҳарбий хизматчилар 1974 йил май-июнь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинлар сафидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг биринчи моддасига биноан ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан чақириқ кунигача 18 ёшга тўлган, чақириқ муддатини узайтириш ҳуқуқига эга бўлмаган гражданлар, шунингдек чақириқ муддатини узайтириш фурсати ўтиб кетган катта ёшдаги гражданлар Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинлар сафида ҳақиқий ҳарбий хизматни ўташга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталарда, батареяларда, эскадрильяларда ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали
А. ГРЕЧКО.

ЧИГИТ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида шу йил 1 апрелга бўлган маълумот

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — план (минг гектар ҳисобида); учинчи стун — бир кунда экилгани (минг гектар ҳисобида), тўртинчи стун — жами экилган майдон (минг гектар ҳисобида); бешинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Жиззах	117,2	8,8	39,1	33,4
Сурхондарё	136,0	7,2	43,1	31,7
Андижон	184,9	11,2	33,5	18,2
Қашқадарё	127,0	6,1	20,5	16,1
Бухоро	163,0	6,8	22,5	13,8
Наманган	133,0	4,1	15,4	11,6
Самарқанд	174,0	4,4	11,7	6,7
Сирдарё	130,0	1,1	3,3	2,5
Фарғона	191,0	0,5	1,4	0,7
Тошкент	139,9	0,3	0,7	0,5
Хоразм	106,1	—	—	—
ҚҚ АССР	123,0	—	—	—
Республика бўйича:	1.725,0	50,0	192,2	11,1

...СС АГРАР СИЁСАТИНИНГ ...УДРАТЛИ КУЧИ

...ш... кашли... Эски усул... муҳим ишга ... маҳаллийчилик ... қараш йўлидаги урп... бартараф этиш зарур.

Докладчи шуни таъкидлади-ки, Л. И. Брежнев қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг янги формаларини атрофлича таҳлил этиб, қишлоқ хўжалигини бошқаришнинг янада мукаммал системасини вужудга келтириш вазифасини ўртага қўйди. Бу система қандай асосий талаблар ва мезонларга мос келиши лозимлигини таърифлаб берди.

Биринчидан ,бу система қишлоқ хўжалигининг ҳамма масалалари юзасидан ягона умумдавлат йўлини ўтказишни таъминлаши, ишнинг у ёки бу соҳаси учун масъул бўлган идоралар ўртасидаги ҳаракатларни узвий равишда боғлаб олиб боришни таъминлаш лозим. Иккинчидан, бу система компетенциялар билан масъулиятни турли даражадаги раҳбарлик ўртасида аниқ тақсимлаб қўйишни кўзда тутиши керак. Учинчидан, бу система марказлаштирилган планли раҳбарликни ишлаб чиқаришнинг ва маҳсулотни реализация қилишнинг оператив масалаларини ҳал этишда колхоз ва совхозларнинг мустақиллиги, ташаббускорлиги билан узвий равишда боғлаб олиб боришни кўзлаши зарур. Тўртинчидан, бу системани қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига яқинлаштириш, ортиқча бўғинларни имкони борича тугатиш ва максимал даражада самарадорликка эришиш лозим.

Л. И. Брежнев ўз нутқида КПСС халқаро фаолиятининг энг муҳим соҳаларини ҳам ёритиб берди. У партия XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасини рўёбга чиқаришдаги муваффақиятларни яққол кўрсатди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги тантаналарда сўзлаган нутқи жуда катта сиёсий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга. Бу нутқ — дадил ижодий фикрга тўла, назарий жиҳатдан бениҳоя теран ва зўр илҳомбахш кучга эга бўлган ҳужжатдир. Бу нутқ — партия ва халқларнинг узоқ келажакка мўлжалланган жанговар ҳаракат программасидир.

Коммунистлар, барча совет кишилари Л. И. Брежневнинг нутқини бениҳоя зўр миннатдорчилик туйғуси билан кутиб олдилар. Улар партиянинг доно ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Л. И. Брежнев нутқидаги хулосалар ва қоидалар барча партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари фаолиятига асос қилиб олиниши лозим. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг туб проблемалари юзасидан 1974 йилги планни ва умуман беш йилликни тўла ва ошириб бажариш юзасидан ўртоқ Л. И. Брежнев айтган хулосалар ва қоидаларни амалга ошириш соҳасида амалий тадбирларни ишлаб чиқиб, уларни рўёбга чиқариш зарур.

Идеология муассасаларимиз ва ташкилотларимиз — газета ва журналлар, радио ва телевидение редакциялари, информация агентликлари, нашриётлар, ижодий союзлар кўп иш қилишлари мумкин ва лозим. Улар Л. И. Брежнев нутқида ўртага қўйилган назарий қоидалар ва амалий вазифаларни пропаганда қилиш планларини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари шарт.

Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ва кинематография Давлат комитетининг, Ёзувчилар союзи, Рассомлар союзи ва Композиторлар союзининг вазифаларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Улар ижодий планларда партия билан халқнинг қўриқ ерларни ўзлаштиришдаги, мамлакат ва республика экономикаси билан маданиятини юксалтиришдаги буюк жасоратини тараннум этувчи бадиий ва ҳужжатли асарлар, радиопостановкалар яратишни белгилашлари зарур. Ватанпарвар ва бунёдкор, коммунистик жамият бинокори бўлган Совет кишисининг образи шу асарларнинг марказида туриши керак.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов республика ва Тошкент области қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволини батафсил таҳлил этди, Л. И. Брежнев нутқидаги хулосалар ва қоидалар асосида амалий вазифаларни баён этиб берди. КПСС Марказий Комитети билан Иттифоқ ҳукуматининг жуда катта ёрдами туфайли Ўзбекистонда партиянинг аграр сиёсати ҳамма асосий соҳаларда муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда, деб таъкидлади у.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март ва 1966 йил май Пленумларидан кейин давлат Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун шу пайтгача мисли кўрилмаган миқдорда капитал маблағ ажратди. Бу эса суғориладиган деҳқончиликни кенгайтириш ҳамда колхоз ва совхозларнинг моддий-техника ба...

...ҳкамлашнинг туб ... узил-кесил ҳал ...қ хўжалик ишлаб ...нг барча тармоқла... ...тирмоқ учун мус... ...ини яратиш имкони...

... хўжалиги қурилиши ...ўламда авж олдириб ...ди. Шу вақт ичида сув ...ларининг ҳажми 1,8 мил... куб метр миқдорида кў...ди, 650 минг гектар ерда суғориладиган экинзорларнинг сув таъминоти оширилди, 240 минг гектар янги суғориладиган ер ишга туширилди. Колхоз ва совхозларни энг янги қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминлаш ошди, минерал ўғит ва бошқа химиявий воситалар етказиб бериш кўпайди. Бу эса қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кескин кўпайтириш, хўжаликлар экономикасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнатчиларининг фаровонлигини ошириш имконини берди.

Бу беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида республикада ялпи пахта ҳосили 14 миллион 128 минг тоннага етди ёки шундан аввалги уч йилдагига қараганда 2 019 минг тонна кўпайди. Дон, айниқса шоли ва маккажўхори, мева, сабзавот маҳсулотлари, гўшт, сут, тухум, пилла, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш анча ортди.

Колхоз ва совхозларнинг экономикаси сифат жиҳатидан янги негизда ўсмоқда. Қишлоқ хўжалиги ривожланишнинг интенсив йўлига тобора дадил ўтиб олмоқда.

Аммо бизнинг олдимизда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини янада юксалтириш соҳасида янги катта вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активининг 1973 йил сентябрида бўлиб ўтган йиғилишида ва республикага Халқлар дўстлиги орденини топширишга бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида Ўзбекистон ССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини жадал ривожлантириш, республика экономикасини юксалтириш юзасидан шу беш йилликка ва яқин келажакка мўлжалланган бениҳоя кенг миқёсдаги актуал вазифаларни ўртага қўйди.

Бу вазифалар қишлоқ хўжалиги соҳасида аввало янги қувватларни ўз вақтида ишга тушириш ва тўла-тўкис ўзлаштиришдан, суғориладиган ерларни кенгайтиришдан, пахта, дон, каноп, гўшт, сут, тухум, жун, мева, узум, сабзавот ва бошқа маҳсулотларни тобора кўпроқ етиштиришдан иборат.

Республикамизда Л. И. Брежнев кўрсатмалари асосида сув хўжалиги қурилишини янада кенгайтириш, 1980 йилгача янги суғориладиган ерлардан бир миллион гектарини ўзлаштириш, шу асосда пахта етиштиришни 6 миллион тоннага, дон етиштиришни 3,5 миллион тоннага, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни 6 миллион тоннага етказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни икки баравар кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишни анча кўпайтириш белгиланди.

Бу улуғвор программани амалга оширишга киришилди. Бу йил биз беш йиллик план топшириқларидан анча ўзиб кетишимиз ва пахта етиштиришни 5 миллион тоннага, дон етиштиришни 2 миллион тоннага, шу жумладан шоли етиштиришни 323 минг тоннага, маккажўхори етиштиришни 780 минг тоннага етказишимиз, гўшт етиштиришни эришилган даражадан 14 процент, сут етиштиришни 19 процент, тухум етиштиришни 24 процент кўпайтиришимиз керак.

Ишлаб чиқаришни изчиллик билан ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни кучайтиришнинг юксак даражаси Ўзбекистон колхозларининг характерли хусусиятидир ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлашнинг бош йўли бўлиб қолди. Кейинги йилларда республикамизда бу соҳада катта ишлар қилинди. Республика колхозларининг жуда кўпчилиги пахта етиштиришга ихтисослашган. Қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг умумий ҳажмида пахтанинг салмоғи 70-80 процентга боради. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришнинг юксак даражаси Ўзбекистон колхозларига хос хусусиятдир.

Республика совхозларида ихтисослаштириш янада чуқур жорий этилган. 445 совхоздан 172 таси пахта етиштиришга, 26 таси дон етиштиришга, 51 таси мева ва узум етиштиришга ихтисослаштирилган. Бизда 34 та ихтисослаштирилган сабзавотчилик ва сабзавот-сутчилик, 35 та сутчилик, гўшт ва гўшт-сутчилик, 76 та қўйчилик, 7 та чўчқачилик совхози, 36 та паррандачилик совхози ва паррандачилик фабрикаси бор. Катта-катта агро-саноат комплекслари вужудга келтирилган ва муваффақиятли ишлаб турибди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов қишлоқ хўжалигининг ҳар бир тармоғида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш тўғрисида, хўжаликлараро кооперацияни ривожлантириш ҳақида батафсил гапирди. Бу ишдаги ютуқларни қайд қилди, камчиликларни кўрсатиб берди, келажакдаги вазифаларни таърифлади. Ҳозирги йил вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш зарурлигига у алоҳида эътиборни қаратди.

Бу йил беш йилликнинг белгиловчи йили эканлиги ва бутун беш йиллик планнинг бажарилиши унинг натижаларига боғлиқ эканлиги важидангина биз учун алоҳида йил бўлиб қолмасдан, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йил бўлганлиги учун ҳам алоҳида йилдир, деди докладчи.

Биз бу йилни меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашимиз лозим. Бу эса биздан кўпроқ куч-ғайрат, шижоат, уюшқоқлик ва сабот-матонат, халқ хўжалигимизнинг турли тармоқларидаги планларнинг тақдири учун юксак масъулият талаб қилади.

Экиш-тикиш ишларининг долзарб дамлари бошланди. Вазифа экишни қисқа муддатларда ўтказиб олишдан, сўнгра эса экинларни намунали парвариш қилишни йўлга қўйишдан мўл ҳосил олиш учун ҳамма ишларни қилишдан иборат.

Ҳамма режаларимизни амалга оширишда, республика олдида турган барча катта вазифаларни ҳал этишда Тошкент области пешқадамлик ролини ўйнайди. Зотан биз бугун шуни мамнуният билан айта оламизки, область партия ташкилоти, коммунистлари, комсомоллари, барча меҳнаткашлари бу ролни муваффақиятли равишда бажармоқдалар.

Тошкент область партия ташкилоти партия XXIV съездининг ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида катта ишлар қилмоқда. Бу ерда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштиришга, деҳқончилик маданиятини оширишга, алмашлаб экишни ва фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишга, ерларни ирригациялаш ва мелиорациялашни ривожлантиришга, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини комплекс механизациялашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни кучайтириш соҳасида кўп иш қилинди.

Бу ишларнинг ҳаммаси яхши натижалар бермоқда. Область қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти шу беш йилликнинг уч йили мобайнида бундан аввалги уч йилдагига нисбатан 20 процент кўпайди. Маҳсулотни кўпайтиришнинг деярли ҳаммасига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳамма асосий турларини етиштириш ва тайёрлаш юзасидан беш йилликнинг уч йили учун белгиланган халқ хўжалик планлари бажарилди.

Область пахтакорлари катта муваффақиятларга эришдилар. Беш йилликнинг уч йили мобайнида пахта етиштириш шундан аввалги уч йилга нисбатан 217 минг тонна миқдорида кўпайди ва 1973 йилда 417 минг тоннага етди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 29,7 центнерга етди.

Дон экинлари ҳосилини етиштириш ва тайёрлаш муттасил кўпаймоқда. Бултур давлатга 70 минг тоннага яқин дон сотилди. Бу — 1970 йилдагидан 1,8 баравар кўп. Шу давр мобайнида маккажўхори дони етиштириш 6 баравар кўпайди. 1970 йилга нисбатан шоли ҳосилдорлиги 9,2 центнер, маккажўхори ҳосилдорлиги 19,3 центнер ошди.

Область сабзавотчилари, боғдорлари, лубкорлари ва пиллачилари катта муваффақиятларга эришдилар. 1973 йилда сабзавот тайёрлаш 1970 йилдагига нисбатан сал кам 69 минг тонна, мева тайёрлаш 8,6 минг тонна, узум тайёрлаш 13,7 минг тонна, картошка тайёрлаш 5 минг тонна кўпайди. Давлатга каноп пояси, картошка, полиз маҳсулотлари, пилла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди.

Чорвачилик олға томон сезиларли қадам қўйди. Чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш планлари ошириб бажарилди. 1970 йилга нисбатан гўшт харид қилиш 18 процент, сут харид қилиш 36 процент, тухум харид қилиш 1,8 баравар кўпайди.

Область колхоз ва совхозлари техника тараққиётини ривожлантиришда намуна кўрсатмоқдалар. Моддий техника базани мустаҳкамлашда давлат бераётган катта ёрдамга таяниб, улар пахтачиликдаги ишларни, айниқса ҳосил теримини механизациялашда юксак даражага эришдилар. Бултур пахта ҳосилининг 70 процентдан кўпроғи машинада териб олинди.

Аммо бу иш янада кенгроқ кўламда олиб борилиши лозим. Давлат колхоз ва совхозларга тобора кўпроқ техника, асбоб-ускуна, ўғит ажратиб бермоқда. Моддий техника воситаларидан янада яхшироқ, самаралироқ фойдаланиш, қишлоқ хўжалигига сарфланаётган ҳар бир сўмдан кўпроқ иқтисодий самара олишга эришиш керак.

Пойтахт областининг қишлоқ меҳнатчилари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, беш йилликнинг тўртинчи йили учун юксак мажбуриятлар қабул қилдилар. Бу йил пахтакорлар 420 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотиш, шундан 300 минг тоннасини машинада териб олиш мажбуриятини олдилар. Область ғаллакорлари олдида 1974 йилда 227 минг тонна дон, шу жумладан, 83 минг тонна макажўхори дони, 48 минг тонна шоли етиштириш вазифаси турибди. Сабзавот етиштириш 362 минг тоннага, картошка етиштириш 110 минг тоннага, мева етиштириш 157 минг тоннага, узум етиштириш 78 минг тоннага, полиз маҳсулотлари етиштириш 100 минг тоннага етказилиши керак.

Белгиланган марраларга эришмоқ учун партия, совет, касаба союз, комсомол ва қишлоқ хўжалик органлари, барча меҳнаткашлар ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва мавжуд резервлардан фойдаланиш соҳасида зўр ғайрат ва диққат-эътибор билан иш олиб боришлари керак бўлади. Пойтахт областининг меҳнатчилари қўйилган мақсадларга область партия ташкилотининг раҳбарлигида эришишларига шак-шубҳа йўқ.

Докладчи СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик муносабати билан, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ҳар томонлама кучайтириш зарурлигини таъкидлади. Бу ишларнинг ҳаммасини бош мақсадга бўйсундирилиши — беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планларини ва социалистик мажбуриятларини муддатидан аввал бажариш учун бошланган социалистик мусобақанинг қудратли тўлқинини янада мавж урдириш, одамларни меҳнатда янги-янги зафарларга руҳлантириш лозим.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов докладини муҳокама қилишда иштирок этган нотиқлар Тошкент областининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисида сўзлаган ёрқин ва сермазмун нутқининг чуқур таассуроти билан яшаётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Партия ва халқнинг қўриқ ерларда кўрсатган жасорати совет кишиларининг хотирасида абадий сақланиб қолади. КПССнинг аграр сиёсати, бу сиёсатнинг амалий рўёбга чиқарилганлиги мамлакат қишлоқ хўжалигига янги, юксак марраларни эгаллаш имконини берди, унинг олдида янги истиқболлар очди. Л. И. Брежневнинг нутқи, деб таъкидлашди нотиқлар, барча партия, совет, хўжалик, касаба союз, комсомол органлари ва идеология муассасаларининг амалий-ташкилий ва агитация-пропаганда фаолиятининг негизини ташкил этиши лозим.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. А. Хўжаев** ўз нутқида бутун кўпмиллатли Ватанимиз халқлари сингари Тошкент меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг ижодий фаолиятига юксак баҳо бераётганликларини таъкидлаб ўтди.

Пойтахт коммунистлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш планларининг амалий жиҳатдан бажарилиши ва қишлоқ хўжалигини саноат негизига ўтказиш кўп жиҳатдан йирик саноати, илмий базалари ва ўқув марказларига эга бўлган шаҳар меҳнат коллективларининг ташаббусига ва ижодкорлигига кўп жиҳатдан боғлиқ деб ҳисоблайдилар.

Мирзачўлни ва Қарши даштини, Сурхон—Шеробод даштини ва Амударё этакларини ўзлаштиришда Тошкент ишчилар синфи билан зиёлиларининг алоҳида роль ўйнаганлигини қайд қилиб ўтиш лозим.

Қишлоқ хўжалигини бундан буён қайта қуриш программаси, аввало, уни саноат негизига ўтказишга боғлиқ.

Вазифа — қишлоқ хўжалик машиналарининг сифатини ошириш учун қатъий кураш олиб боришдан иборат, чунки бу машиналарнинг кўпи ҳозирги кун талабларига ҳозирча жавоб бермаяпти. Иш манфаатлари шаҳар ва областдаги кўпгина илмий группалари ва конструкторлик бюроларининг ишини республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳамда В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг бўлими томонидан амалий мувофиқлаштириб туришни тақозо этади.

Тошкентдаги илмий муассасаларнинг коллективлари, уларнинг партия ташкилотлари Леонид Ильич Брежневнинг қишлоқ хўжалик олимларидан янги уруғликнинг янада серҳосил ва бардошли навларини яратишни, чорванинг яна маҳсулдор зотларини етиштиришни кутади, деган сўзларини жанговар вазифа сифатида қабул қилишлари керак.

Бу йил республикамиз мамлакатга камида беш миллион тонна пахта бериш, икки миллион тонна дон етиштириш мажбуриятини олди. Сабзавот, картошка, гўшт, сут, тухум етиштириш анча кўпайтирилади. Тошкент меҳнаткашлари ана шу катта вазифаларни ҳал этишга ўз ҳиссасини қўшиш учун интилиб, қишлоққа кўрсатаётган оталиқ ёрдамини кучайтирмоқдалар, қишлоқ хўжалиги буюртмаларини биринчи навбатда бажариш учун бутун чораларни кўрмоқдалар. Шаҳар коллективлари билан колхоз ва совхозлар ўртасидаги дўстона алоқаларини ва мусобақани ривожлантирмоқдалар. Шаҳардаги қишлоқ машинасозлиги корхоналарида «Қўриқ ерларга пландан ташқари маҳсулот берамиз!» деган шиор остида ҳаракат авж олдирилмоқда.

Тошкент меҳнаткашлари партиянинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг янада жадал ривожлантириш юзасидан белгилаган янги тадбирларини баланд руҳ билан кутиб олдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Брежневнинг Олмаотада сўзлаган программ нутқи омманинг ижодий активлигини янада ошириб, меҳнат коллективларининг социалистик мусобақасига ишчанлик ва собитқадамлик бағишлади, ҳар бир кишининг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди. Тошкент шаҳрининг партия ташкилоти омманинг ғайрат-шижоатини юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга доимо моҳирлик билан йўналтириб туришни ўзининг асосий вазифаси деб ҳисоблайди.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси **Ю. Толипов** ўз нутқида халқнинг асосий бойлиги — ерни эъзозлаш муҳимлиги тўғрисида гапирди. — Ер пахтакорнинг сарфлаган меҳнати, ўз ишига меҳр-муҳаббати эвазига ҳамиша мўл ҳосил беради.

«Ленинизм» колхозида далаларни парваришлашга, экинларни озиқлантиришга катта эътибор бериб келинмоқда. Ҳайдаладиган 1100 гектар ернинг ҳар гектарига 500-550 килограммдан минерал ўғит солмоқда. Колхозчилар кўпдан-кўп маҳаллий ўғит ҳам тайёрлаб пахтазорларга солмоқдалар.

Ҳозир хўжаликда экишга тайёргарлик тугади. Тажрибали экипажлар билан тўла-тўкис таъминланган 18 агрегат шай бўлиб турибди. Об-ҳаво жўнашиб кетиши биланоқ экишга тушилади. Чигит 7-8 кун ичида экиб бўлинади.

Колхоз пахтакорлари шу кўкламнинг қийинчиликларига қарамай экиш-тикишни юксак даражада ўтказиб, юбилей йилида — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигида Ватанни гектар бошига 40 центнердан «оқ олтин» ҳосили билан қувонтиришга бел боғлаганлар.

Колхозда дон етиштиришни кўпайтириш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилинмоқда. Ёшлар маккажўхори етиштиришга киришдилар. Комсомол-ёшлар бригадалари гектар бошига юз центнердан дон олиш учун курашмоқдалар.

Хўжалик чорвадорлари ҳам мусобақага қўшилдилар. Улар юбилей йилида айниқса юксак марраларни белгилаб олганлар — 83 тонна гўшт, 777 тонна сут бермоқчилар. Сут соғувчилар ҳар бир сигирдан соғиладиган сутни 4 минг килограммгача етказишади.

Хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган нутқи билан танишиб чиққанларидан сўнг кучларига-куч, қувватларига-қувват қўшилди. Шу нутқда айтилган фикрлар ва хулосалар улар учун колхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларини янада юксалтириш учун курашда жанговар иш программаси бўлиб қолди.

— Қўриқ ерларни очиш даври бизнинг халқимиз тарихига ёрқин бир саҳифа бўлиб ёзилди, — деди Чирчиқ электрохимия комбинатининг аппаратчиси **Н. М. Гузенко.** — Совет кишиларининг энг яхши сифатлари — уларнинг бузилмас дўстлиги, фидокорлиги, жипслиги ва бирдамлиги, улуғ Ленин ғояларига садоқати Қозоғистон ва Сибирнинг қўриқ ерларида алоҳида намоён бўлди.

Биз, Чирчиқ химиклари, қўриқ ерларни ўзлаштиришда қилган меҳнатимизнинг ҳиссаси борлигидан мамнунмиз. Комбинатда ишлаб чиқарилган минерал ўғит ғаллакорларнинг мўл ҳосил учун курашида қўл келди.

Биз Леонид Ильичнинг нутқида ҳозирги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришда химиялаштиришнинг аҳамияти тўғрисида айтилган гапларни алоҳида эътибор билан ўқиб чиқдик. Бу тарихий нутқда бизнинг олдимизга катта ва масъулиятли вазифалар қўйилган! Биз партиянинг чақириғига зарбдор меҳнатимиз билан жавоб бермоқдамиз. Комбинат коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, 1974 йилда пландан ташқари минглаб тонна ўғит бериш мажбуриятини олди. Бугун биз айтган сўзимизнинг устидан чиқа олишимиз тўғрисида мамнуният билан рапорт бера оламиз. Шу йилнинг дастлабки ойлари мобайнида пландан ташқари 7 минг тоннага яқин минерал ўғит берилди. Маҳсулот сифатини янада ошириш учун кўп ишлар қилинмоқда. Икки хил маҳсулот сифат белгисига тақдим этиш учун тайёрланмоқда.

Совет кишиси даладами, заводдами ёки қурилишдами — қаерда ишламасин, ҳамма ерда беш йиллик тўртинчи, белгиловчи йилининг планлари ва мажбуриятларини шараф билан бажаришга ҳаракат қилади. Биз беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашиб, айни маҳалда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллигига меҳнат совғаларини тайёрлаяпмиз. Менинг ўзим юксак марралар белгилаб олганман. Мен нуқул аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ва ойига бир кун тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига ишлашга аҳд қилганман. Мен шу мажбуриятларимни бажариб келмоқдаман.

Оржоникидзе районининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин, чуқур мазмунли нутқини жанговар иш программаси сифатида қабул қилдилар, — дейди Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари **П. Ю. Юсупов.** Район партия ташкилотлари мана шу нутқдаги хулосалар ва фикрларни маъқуллаб, тўла-тўкис қўллаб-қувватлаш билан бирга КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми қарорлари асосида 1974 йил учун зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқдилар ва уларни рўёбга чиқармоқдалар.

Ҳозир қишлоқ хўжалик йилининг энг масъулиятли даври бошланди. Район колхозлари ва совхозлари республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч олдириб, эртаги сабзавот, картошка, озуқа экинларини қисқа муддатларда экиб бўлдилар. Боғларда ва токзорларда агротехника тадбирлари тез суръатлар билан амалга оширилмоқда. Район сабзавоткорлари ва картошкакорлари қиш чўзилиб кетганлигини назарда тутиб, ишлов бериш суръатларини кучайтириш ҳисобига маҳсулотнинг етилиш муддатларини қисқартиришга ва шаҳар меҳнаткашлари учун етарли миқдорда эртапишар сабзавот етказиб беришга ҳаракат қилмоқдалар.

Район чорвадорлари ҳам сабзавотчилардан қолишмаётирлар. Биринчи кварталда соғин сигирлардан социалистик мажбуриятда кўзда тутилганидан кўп сут соғиб олинди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадаги тантанали мажлисда олимларга мурожаат қилиб, янги, янада серҳосил ва барқарор экин навлари яратиш, янада сермаҳсул чорва зотларини етиштириш борасида улар олдига масъулиятли вазифалар қўйди. Район илмий муассасаларининг ходимлари мана шу кўрсатмаларга амал қилиб ўз режаларини бошқатдан кўриб чиқмоқдалар. Проблема масалаларига эътибор бермоқдалар, илмий тадқиқотлар самарадорлиги кўпроқ бўлиши учун курашмоқдалар.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Э. Алиев** сўзга чиқади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган ажойиб нутқида, деди у, қўриқ ерларни ўзлаштиришда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда совет халқи кўрсатган буюк жасоратни батафсил таърифлаб берди.

Совхозимиз меҳнатчилари пахтачиликни ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшдилар. 1973 йилда мўл ҳосил етиштирилди. Совхоз ҳар гектар ердан 40,2 центнердан хирмон кўтарди. Бир центнер пахта етиштириш учун 1,6 киши — кун сарфланди, бир центнер пахтанинг таннархи 23 сўм 37 тийин бўлди.

Мен раҳбарлик қилган звено етмиш гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил йиғиштириб олди. Ҳосилнинг 95 проценти машиналар билан терилди.

Совхоз коллективи бу йил, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи йилида ўз зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар олди. Биз ишлаб чиқаришнинг барча резервларини ишга туширишга ҳаракат қиламиз. Бизда эса бундай резервлар кам эмас. Бу резервлар — туксиз чигитларни аниқ экиш, бунда ўғит ва гербицидлардан фойдаланиш, тупроқни табиий намни сақлаб тайёрлаш, ерни кўкламда барвақт бороналаш, мола бостириш ва бошқа шу каби тадбирлардир.

Биз минерал ва маҳаллий ... ...т ...лн ...ри ас... Б... қа... торла... ...лаб экишни ... гуп... роқ унум... ...ради, пахта етиштир... ...ариш имконини беради.

Биз ишни бригада ва звенoларнинг барча аъзоларини ҳосил тақдири учун энг кўп даражада қизиқтирадиган, уларнинг меҳнат натижалари учун масъулиятини оширадиган қилиб олиб бормоқдамиз.

1974 йилги баҳор оғир келди. Лекин биз барча қийинчиликларни енгиб чиқиш учун яхши тайёргарлик кўрдик. Биз юбилей йилида янги муваффақиятларга эришамиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг барча турларини етиштириш юзасидан социалистик мажбуриятларни бажарамиз, деб жонажон партия билан Совет ҳукуматини ишонтирамиз.

Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз маккажўхорикорлик бригадасининг раҳбари **С. Жониқулов** Леонид Ильич Брежневнинг нутқи колхоз меҳнаткашлари кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборганлигини маълум қилади. Деҳқонлар ва чорвадорлар шу нутқни муҳокама қилиб, партия ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ерларни гуллаб-яшнаган далаларга айлантириш, КПСС XXIV съезди ҳамма кўрсатмаларини амалга ошириш борасидаги жуда катта, ҳақиқатан улкан ишлари тўғрисида зўр мамнуният билан гапирмоқдалар.

Биз партиянинг қишлоқ хўжалигини янада интенсив равишда ривожлантириш борасидаги йўлини қизғин маъқуллаб, белгиланган топшириқлар муваффақиятли бажарилишига амалий ишларимиз билан ёрдам беришга ҳаракат қилмоқдамиз. Колхозимизда маккажўхорикор комсомол-ёшлар бригадаси тузилди. Бригададаги 15 кишига юз гектар ер бириктилди.

Биз ўз участкамизни вақтида ҳайдадик, ҳар гектарга 15-20 тоннадан органик ўғит, 300-400 килограммдан суперфосфат солдик. Биз маккажўхорининг айниқса серҳосил ВИР — 338 навини экмоқдамиз. Гектар бошига 80 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллаб турибмиз.

Ҳаммамизнинг истагимиз битта—республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини меҳнатда яхши муваффақиятлар билан кутиб олишдир. Ўз юксак мажбуриятларимизни шараф билан бажаришимизга ишонамиз.

2-«Далварзин» совхозининг директори **Қ. Қозоқбоев** бундай деди: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида деҳқонлар олдида турган кўпгина муҳим вазифалар орасида деҳқончилик қилинадиган ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини ошириш масаласини қўйди. Бунинг учун область хўжаликларида катта-катта имкониятлар бор. Техникадан самарали фойдаланмоқ, мақбул миқдорда ўғит солмоқ, ҳамма ишларни илғор агротехника талабларига тўла мувофиқ равишда олиб бормоқ, ҳар бир гектарнинггина эмас, шу билан бирга ҳар бир тупнинг ҳисобини олиб бормоқ, бир парча бўлса ҳам ер бефойда қолмаслиги тўғрисида ғамхўрлик қилмоқ керак.

Партия биздан моддий ва маънавий рағбатлантириш омилларининг моҳирона қўшиб олиб борилишини талаб этади. Булар ҳар бир раҳбар зиммасига кўпгина вазифалар юклайди. Бу ишда мусобақа якунларини ўз вақтида чиқариб туриш кўп нарсани ҳал қилади. Ишлаб чиқариш илғорларига ҳурмат-эътибор билан қарамоқ, одамлар бугун кечагидан кўра, эртага бугунгидан кўра яхшироқ ишлашга интилишлари учун ҳамма ишларни қилмоқ керак. Илғорларнинг тажрибаси дала ва ферма ҳамма меҳнаткашларига ҳам ўргатилмоғи лозим. Шу билан бирга меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириб бориш, деҳқонлар ва чорвадорлар қилган ишларига яраша тақдирланмоқликлари тўғрисида ғамхўрлик қилмоқ лозим.

Пахтакорларимиз шу йил Ватанга 9100 тонна «оқ олтин» берамиз деб юксак мажбурият олдилар. Биз ҳар гектар ердан 32-33 центнердан ҳосил кўтармоқчимиз. Дон, сут, гўшт, пилла етиштиришни ҳам кўпайтирамиз.

Йиғилиш муҳокама этилган масала юзасидан бир овоздан резолюция қабул қилди. Бу резолюцияда область меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш ҳамда Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб, мамлакатимизда коммунизм қурилиши ишига салмоқли ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирилади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Г. А. Габрильянц, И. В. Марцинюк қатнашдилар. (ЎзТАГ).

МАВСУМ МАСЪУЛИЯТИ

«Совет Ўзбекистони» ва «Қишлоқ ҳақиқати»нинг қўшма рейди

Оқтов билан Қоратов оралиғида ястанган Нурота яйловларида энг қизғин ва масъулиятли мавсум давом этяпти. Совлиқлар бирин-кетин қўзиламоқда.

Район қўйчивонлари беш йилликнинг шонли тўртинчи йилида Нурота тарихида ҳали эришилмаган улкан марраларни кўзлаб иш тутмоқдалар. Уларнинг бу йилги мажбуриятлари 160815 бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 140 тадан қўзи олиш, ҳар бир қўй ҳисобига биттадан қўзи қолдириб, мол туёғини кескин кўпайтириш, давлатга қоракўл тери топшириш планини ҳам ошиғи билан бажариш, қисқаси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига муносиб туҳфалар тайёрлашдан иборатдир.

Бир қатор отар, бўлим ва совхоз яйловларида бўлиб, ана шу эзгу мақсад йўлида жасорат кўрсатиб меҳнат қилаётган чорвадорлар билан ҳамсуҳбат бўлдик. Яйлов баҳори ва зафар нашидасидан илҳомланиб меҳнат қилаётган кишилар билан учрашдик.

«Ғозғон» совхозининг машҳур чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Норбой Эргашевнинг қўли қўлига тегмайди. Қўзилаган совлиқларни айириш, ҳар бир бўғоз совлиққа кўз-қулоқ бўлиш, зотлиларини ўстиришга қолдириш, териси сифатли қўзиларни сўйиш пунктларига жўнатиш... эҳ-ҳе яна қанчадан-қанча ташвиш. Тўғри бугун Норбой аканинг ёрдамчилари кўп. Совхоз бу отарга учта сақмончи ажратган. Бош чўпоннинг катта ўғли, Самарқанд Қишлоқ хўжалик институтининг аспиранти Қурбон ва унинг укалари ҳам қарашиб турибди. Аммо, хотиржамликка берилиб бўлмайди. Бугун чўпоннинг бутун йиллик меҳнатига якун ясалади. Гарчанд иш жуда кўп бўлса-да, Норбой аканинг кайфияти яхши. Мавжуд 610 бош совлиқнинг 400 бошдан кўпроғи қўзилаб бўлди. Уларнинг кўпи 2-3 тадан қўзи берди.

— Гап фақат сонда эмас, ҳақиқий қўйчивон унинг сифати ҳақида кўпроқ бош қотирмоғи шарт, — дейди у. — Биз топшираётган териларнинг аксарияти ўрта ва юқори категорияда қабул қилинди. Совлиқларимизнинг семиз ва соғлом бўлиши ва энг муҳими СЖК препаратидан зоотехника қоидалари асосида фойдаланганимиз туфайли шундай ютуққа эришяпмиз.

«Ғозғон»да бундай машъаллар кўп. Ҳар 100 бош совлиқдан ҳозиргача 200 тадан ошириб қўзи олаётган Ҳаким Тошев, Тўхта Шеров, Муҳаммад Бозоров, Сулаймон Тўхтаев, Ашур Обидов ва бошқалар шулар жумласидан. Ана шундай машъаллар туфайли ҳам совхоз ўтган ўн кунликда район кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга эришди.

Қизилқум бағрида жойлашган «Қизилча» совхози асосан сур қоракўл тери етиштириш учун ихтисослаштирилган. Совхоз белгиловчи йилда мавжуд 24.524 бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 156 тадан қўзи олишни планлаштирган эди. Ҳақиқатда эса ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 160 тага етказиб қўзи олиняпти. Ўстиришга қолдирилган қўзилар яхши парвариш қилинмоқда.

Шу совхознинг бош чўпони Жаҳонгир Пўлатов эса жаҳон миқёсида ҳали ҳеч ким эришмаган рекорд кўрсаткични қўлга киритяпти. У ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 260 тадан ошириб қўзи оляпти.

Аммо, қўйчиликда ютуқ фақат сон билан белгиланмайди. Биз айрим хўжаликларнинг қўзи сўйиш пунктларида бўлиб, СЖК препаратини системасиз қўлланиш, бунинг устига бўғоз совлиқлар парваришига етарли эътибор бермаслик гувоҳи бўлдик.

Зоотехника қоидаларига биноан СЖК препарати фақат йирик, семиз ва соғлом совлиқларга қўйилиши керак. Лекин мазкур совхозда ана шу қоиданинг қўпол тарзда бузилганлиги сезилиб қолмоқда. Қўзиларнинг бир қисми ўлик туғилмоқда. Уларнинг териси ҳам жуда кичик. Биз рейд ўтказган кунгача Ҳомид Файзиев отаридан топширилган қоракўл терининг атиги 4 таси йирик, 24 таси ўрта ва 39 таси кичик бўлган. Дўстмурод Усанов, Карим Исоқулов ўртоқлар бош чўпон бўлган отарлардан қабул қилинган терининг 30-40 проценти жуда кичик. Уларнинг харид нархи 5-11 сўм, йирикларинике эса 25-30 сўм эканлигини кенг пропаганда қилиш совхоз ва район раҳбарларининг зарур вазифалари ҳисобланмоғи лозим. Биз айрим қўзи сўйиш пунктларида ўстиришга қолдирилиши лозим бўлган қўзиларни ҳам терига топшириб юборишдек хўжасизлик ҳолларининг гувоҳи бўлдик. Бу эса баъзи жойларда назорат кўнгилдагидек йўлга қўйилмаганлигидан далолат беради.

«Октябрь 50 йиллиги» совхозида ҳам иш кўнгилдагидек деб бўлмайди. Бу ерда ҳар 100 бош қўй ҳисобига атиги 70-75 бош қўзи ўстиришга қолдириляпти.

Районда ўстиришга қолдирилаётган қўзи ва давлатга топшириладиган терининг сифати ҳақида ҳам етарлича ғамхўрлик қилинмаяпти. Жумладан районнинг кўчма Қизил байроғи асосан олинган қўзи ҳисобига қараб берилмоқда. Эндиликда қоракўлчиликда сифат бош масалага айланмоғи шарт. Ваҳоланки, бу ерда сифат кўрсаткичлари ҳали маълумотга ҳам киритилгани йўқ. У фақат қўзи сўйиш пунктларида қайд қилинади, холос.

Қоракўлчилигимизнинг обрў-эътибори Нурота қоракўлининг шуҳрати билан ҳам боғлиқ эканлигини унутмаслигимиз лозим. Нуроталик қўйчивонлар масаланинг бу томонига алоҳида эътибор берадилар, деган умиддамиз.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.
Н. РАҲМАТОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

АНДИЖОН, 30 март. (ЎзТАГ). Бу ерда Андижон, Фарғона ва Наманган областларидаги олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар ўқитувчиларининг илмий-назарий конференцияси бўлди.

Конференция қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири М. М. Ҳайруллаевнинг «Ижтимоий фанларни ривожлантириш ва уларнинг коммунистик тарбиядаги ролини ошириш», Андижон область партия комитетининг биринчи секретари, иқтисод фанлари кандидати Б. Р. Раҳимовнинг «Андижон области экономикаси ва маданиятининг ривожланиши тўғрисида», В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳ. Т. Турсуновнинг «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллиги» тўғрисида қилган докладларини тингладилар.

ЖУРНАЛ САҲИФАЛАРИДА

ОҚҚЎРҒОНЛИКЛАР ҚИССАСИ

СССР Ички ишлар министрлигининг ойлик журнали «Советская милиция»нинг навбатдаги сонида Ўзбекистон ССР Оққўрғон районининг меҳнаткашлари тўғрисида «Ер ва кишилар» сарлавҳали катта репортаж берилган.

Бу репортажнинг авторлари мўл пахта ҳосили билан, қишлоқ хўжалик ишларини комплекс механизациялаштиришнинг юксак суръатлари билан Ватанимизни хурсанд қилаётган оққўрғонликларнинг шонли ишлари тўғрисида мароқли ҳикоя қиладилар. Журналхон журналнинг биринчи саҳифаларидан социалистик мусобақанинг ташаббускорлари билан, дала ва ферма меҳнатчиларининг чинакам етакчилари эканлигини амалда исбот қилган коммунистлар билан танишади.

Журнал ўз саҳифаларида чоп этилган материалларни якунлаштириб, қишлоқ хўжалик ходимларининг муваффақиятлари, меҳнатни моҳирлик билан ташкил этиш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат коллективларида тарбиявий ишларни тўғри уюштириш—ҳуқуқ-тартиботнинг негизи, деган хулосани чиқаради. Районда социалистик жамиятда яшаш қоидаларини бузиш каби ярамас ҳоллар кескин суратда камайганлиги бежиз эмас.

Репортажда Оққўрғон милициясининг ишига катта эътибор берилади. Оққўрғон районининг милицияси жамоатчилик билан алоқани доим мустаҳкамлаб, ўз бурчларини кўнгилдагидек бажармоқда. Репортажда жумладан, «Ленинобод» колхозида ҳуқуқ-тартибот бузилишининг олдини олиш группаси ва бир қанча посёлкаларда жамоатчилик ҳамда милициянинг таянч пунктлари иш олиб бораётганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

«Советская милиция» журналининг Оққўрғон меҳнаткашлари бажараётган ишлар тўғрисидаги мароқли репортажи журналхонларнинг эътиборига сазовордир.

(ЎзТАГ).

КЎРГАЗМА ДЎСТЛИККА БАҒИШЛАНДИ

НУКУС, (ЎзТАГ). Нукусдаги матбуот уйида Қорақалпоғистон журналистлар союзининг рус ва қорақалпоқ халқлари дўстлигига бағишланган фотокўргазмаси очилди.

Стендларга Қорақалпоғистон АССРга Халқлар дўстлиги ордени топширилганлиги тўғрисида, қорақалпоқларнинг Россияга ихтиёрий қўшилган куннинг 100 йиллиги шарафига ўтказилган тантаналар ҳақида, ана шу тантаналарда қатнашмоқ учун Автоном республикага келган РСФСР маданият арбоблари билан бўлган учрашувлар тўғрисида ҳикоя қилувчи юзлаб фотосуратлар қўйилган. Фотосуратлар РСФСРда Қорақалпоғистон маданият кунлари қатнашчилари бўлган Қорақалпоғистон АССР вакиллари — Москвада ва Москва областида самимий ва хушнудлик билан кутиб олинганликлари тўғрисида ҳикоя қилади.

ЯНГИ ҚЎЛЛАНМАЛАР

«Ўзбекистон» нашриёти партия маорифи системасидаги сиёсий мактаб ва назарий семинарларнинг тингловчилари учун ўзбек тилида янги ўқув қўлланмаларини нашр этди.

«Илмий коммунизм бошланғич курси» дарслиги босмадан чиқди. Иқтисодий билим асослари тўғрисида икки дарслик — бири ишчилар учун, иккинчиси эса колхозчилар ва совхоз ишчилари учун мўлжалланган дарслик китоб магазинларига жўнатилди. Бу қўлланмаларда ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини оширишга, социалистик мусобақани ривожлантиришга катта эътибор берилган. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бошқариш экономикаси асосларига оид ўқув қўлланмаси ҳам колхоз ва совхозлардаги бригада ва фермаларнинг раҳбарлари учун ғоят фойдалидир.

(ЎзТАГ).

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ТАСС БАЁНОТИ

Шу йил 22 мартда Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат Революцион ҳукумати баёнот бериб, Жанубий Вьетнамда мустаҳкам ва адолатли тинчликни таъминлашга ҳамда миллий иноқликка эришишга қаратилган конкрет таклифларни баён қилди. Баёнотда Жанубий Вьетнамда иккала томон ўт очишни ҳақиқатан ҳам тўхтатишини таъминлаш, ҳибсда сақланаётган барча ҳарбий ва граждан шахсларни озод қилиш, аҳолига демократик ҳуқуқлар бериш, миллий яраш ва иноқлик миллий кенгашини тузиш, чинакам эркин умумий сайловни уюштириш мақсадида биргаликда тадбирлар кўришлари таклиф этилади. Шундай қилиб, урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Париж битимининг принципиал қоидалари асосидаги бир-бири билан ўзаро боғлиқ бўлган тадбирлар комплекси кўзда тутилади. Шу билан бирга бу тадбирларни бажаришнинг конкрет муддатлари белгиланган.

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукуматининг янги таклифларини қатъиян қўллаб-қувватлади.

Эътиборли Совет доираларида Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукуматининг муҳим ташаббуси зўр мамнуният билан кутиб олиниб, бу ташаббус мураккаб проблемаларни Жанубий Вьетнам аҳолиси жуда кенг қатламларининг миллий манфаатларига ва бутун Вьетнамдаги тинчлик ишига тўла-тўкис мос келадиган тарзда ҳал этишнинг конструктив программаси, деб ҳисобланмоқда. Бутун тараққийпарвар инсоният каби совет кишилари ҳам Париж битимини қатъият билан оғишмай бажариш учун Жанубий Вьетнам Муваққат Революцион ҳукумати билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг изчил курашини муттасил қўллаб-қувватламоқдалар ва Сайгон маъмурияти ҳамда унга ҳомийлик қилаётган ташқи кучлар реализм кўрсатишларини ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукуматининг янги таклифларига ижобий назар билан қарашларини қатъий талаб қиладилар. Совет Иттифоқи ўз томонидан Парижда эришилган битимларнинг аниқ амалга оширилишига ва Вьетнамда демократик асосда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига кўмаклашиш учун бундан буён ҳам ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилаверади.

ВИЗИТ ТАМОМ БЎЛДИ

ЛИМА, (ТАСС). Совет хотин-қизлари комитети раиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси В. В. Николаева-Терешкова бошчилигидаги шу комитет делегациясининг Перуга қилган дўстона визити тамом бўлди.

Делегация жума куни Перудан жўнаб кетди. Перу пойтахти расмий доиралари ва жамоатчилигининг вакиллари делегацияни самимий кузатиб қолдилар.

Р. НИКСОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 1 апрель. (ТАСС). Президент Р. Никсон Вьетнам уруши ветеранлари куни муносабати билан бугун радио орқали сўзлаган нутқида Америка ҳарбий қисмларининг охирги солдатлари Вьетнамдан олиб кетилганидан ва «Тарихимизнинг узоқ ва хира саҳифалари» тамом бўлганидан бир йил ўтгандан кейин ҳам шу уруш ветеранлари АҚШда жиддий проблемаларга дуч келаётганлигини эътироф қилди. Жуда кўп ветеранлар, деди президент, «тинчликнинг реал самараларидан» ҳали ҳам фойдаланолмаётирлар. Уларнинг ишга, уй-жойга эга бўлиши, билим олиши қийин. Президент, жумладан ветеранлар «билим олиш қимматининг ҳаддан ташқари ўсганлигига» дуч келаётганлигини айтди.

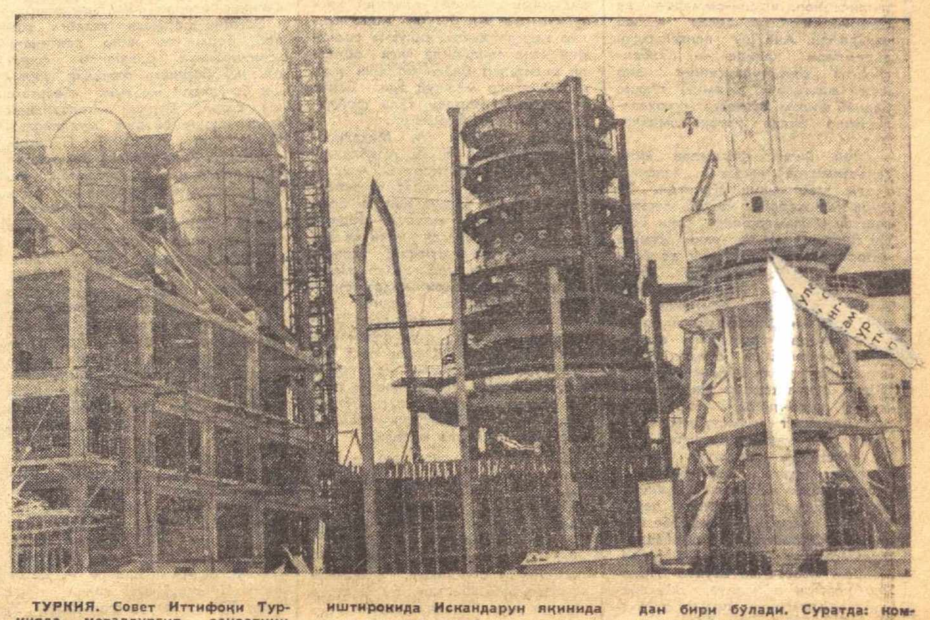

ТУРКИЯ. Совет Иттифоқи Туркияда металлургия саноатини ривожлантиришга катта ёрдам бермоқда. Совет мутахассислари иштирокида Искандарун яқинида металлургия комбинати қурилаётир. Бу комбинат мамлакатдаги энг йирик саноат корхоналаридан бири бўлади. Суратда: комбинат қурилишида.

В. Попов фотоси. (ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

АЛАМАР — ЯНГИ КУБА РАМЗИ

ГАВАНА. Гавана яқинидаги янги қурилаётган Аламар посёлкаси кун сайин ўсиб, обод бўлмоқда. Яқинда унинг аҳолиси ажойиб туҳфа олди — Сальвадор Альенде номли ўрта мактаб территориясида олимпиада ҳавзаси очилди. Бу ерда тажрибали тренерлар раҳбарлигида янги уй-жойларга кўчиб кирган кишиларнинг болалари сузишни машқ қилиб ўрганади.

Гаванадаги корхоналарда ва муассасаларда тузилган кўнгилли қурувчиларнинг дастлабки бригадалари Аламарга 1971 йилда келишди. Бир вақтлар бўш ётган, тиканли буталар билан қопланган жойда ҳозир юздан кўпроқ замонавий кўп квартирали уйлар қад кўтариб турибди. Аламар аҳолиси ҳозирдаёқ тўққиз минг кишидан ошиб кетди. Қурилаётган бу шаҳарда планга мувофиқ жами 130 минг киши яшайди.

Аламарни ҳақли равишда янги Кубанинг рамзи, мамлакатда революция ғалабасидан кейин меҳнаткаш халқ манфаатлари йўлида рўй берган чуқур ўзгаришлар тимсоли, деб аташади. Айни бир вақтда бу зарбдор қурилиш ёш социалистик республика олдида турган вазифаларни ҳал қилишда кубаликлар актив иштирок этаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далил бўлиб хизмат қилади.

СТАНОКСОЗЛИК — ГДР ЭКСПОРТИНИНГ ЕТАКЧИ СОҲАСИ

◆ БЕРЛИН. Ҳозирги вақтда Германия Демократик Республикасида ишлаб чиқарилаётган станокларнинг деярли 70 проценти экспорт тариқасида жаҳоннинг 60 дан кўпроқ мамлакатига чиқарилмоқда. Станокларнинг 80 процентга яқини социалистик давлатларга, қолганлари эса ривожланаётган мамлакатларга ва капиталистик мамлакатларга чиқарилмоқда.

ГДРда ишлаб чиқарилаётган станокларни Совет Иттифоқи энг кўп сотиб олмоқда. Сўнгги йилларда ГДРнинг «ВМВ» станокларини экспорт ва импорт қилиш ташқи савдо корхонаси Совет Иттифоқига шарикоподшипникларни силлиқлайдиган 1000 дан ортиқ поток линия ва бошқа станок ускуналарини жўнатди. 1975 йилгача яна 25 та поток линия етказиб берилади. Бу поток линияларнинг иш унуми электр моторлари корпусларини ишлаш учун мўлжалланган одатдаги станокларнинг иш унумидан икки баравар юқоридир.

ГДРда станокларнинг кўпгина турлари ГДР билан Совет Иттифоқи ўртасида кооперация ва ихтисослаштириш юзасидан тузилган битимлар доирасида Совет мутахассислари билан маҳкам ҳамкорликда ишлаб чиқарилмоқда.

РУМИНИЯ ЭНЕРГЕТИКЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

БУХАРЕСТ. Брэил-Кишкань иссиқлик электростанцияси қурувчилари ва монтажчилари ҳаётида катта воқеа рўй берди — қуввати 210 минг киловатт келадиган иккинчи энергоагрегат муддатидан илгари ток берди. Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган 30.000 тоннадан зиёд энергия ускуналари монтаж қилинди, созланди ва синаб кўрилди. Румыния энергетиклари эришган бу муваффақиятда шу беш йилликнинг бу муҳим объекти қурилишида иштирок этаётган совет мутахассисларининг ҳиссаси ҳам бор. Ҳозир учинчи блок жадал монтаж қилинмоқда. Станциянинг умумий қуввати 630 минг киловатт бўлади.

Станция агрегатлари Руминиянинг шарқий районларидаги саноатни ва қишлоқ хўжалигини электр энергияси билан таъминлаб турибди. Бу ерда Ленинграддаги «КПСС XXII съезди» номидаги, Металлургия заводи, «Электросила» бирлашмаси ва Совет Иттифоқидаги бошқа корхоналарда тайёрланган энергия ускуналарига юксак баҳо берилмоқда. Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилиб, ўтган йил сентябрь ойида ишга туширилган биринчи энергоблок ҳозирдаёқ планда ташқари 60 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилди.

ХИМИЯГА — КЕНГ ЙЎЛ

◆ ВАРШАВА. Польша Бирлашган ишчи партиясининг «Химияга кенг йўл» деган шиори муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Польша Халқ Республикаси химия саноати министри Е. Ольшевский ТАСС мухбирига бундай деди: Ҳозирги замон химияси сўнгги 10-15 йил мобайнида халқ Польшасида ўз илмий-тадқиқот базамиз негизида ва кенг халқаро ҳамкорлик, айниқса Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик туфайли тез ривожланди. Кейинги 25 йил мобайнида азотли ўғитлар ишлаб чиқариш ўн беш баравар, фосфорли ўғитлар ишлаб чиқариш ўн баравар кўпайди.

Нефтни қайта ишлаш саноатининг қувватларини ошириш — Польша Халқ Республикаси химия саноатини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан биридир. Плоцкдаги Мозавицкий комбинати Польша нефть химиясининг фахридир. Бу комбинат СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилган бўлиб, «Дўстлик» нефть қувури орқали келадиган хом ашё билан ишламоқда.

Шарҳловчи минбари

САЙГОН ХУРУЖ ҚИЛЯПТИ

Вьетнам ерида уруш ҳаракатларини тўхтатиш ҳақида Париж битими имзоланганига бир йилдан ошди. Ўтган вақт ичида Вьетнам Демократик Республикаси ва Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати битим шартларини оғишмай бажариб келяптилар. Бу икки ҳукумат бошчилигида жафокаш Вьетнам халқи уруш оқибатларини тугатиш, экономика ва маданиятни ривожлантиришга енг шимариб киришди. Шу кунларда ВДРнинг меҳнат аҳли 1973—1975 йилларга мўлжалланган хўжаликни қайта қуриш планини амалга оширмоқда.

Муваққат революцион ҳукумат назорати остидаги территорияларда ҳам чуқур сиёсий ва социал-иқтисодий ислоҳотлар ўтказиляпти. 44 вилоятни, яъни Жанубий Вьетнамнинг тўртдан уч қисмини идора этаётган революцион комитетлар экономикани тиклаш, халқ тирикчилигини яхшилаш борасида кўп иш қиляптилар. Муваққат революцион ҳукуматнинг демократик ва прогрессив чора-тадбирлари барча вьетнамликларга манзур ва маъқул тушяпти.

Жанубий Вьетнам Республикасининг халқаро майдондаги обрў-эътибори ҳам тобора ошиб боряпти. Кўпчилик давлатлар Муваққат революцион ҳукуматни Жанубий Вьетнамнинг ягона қонуний ҳукумати сифатида танияптилар. Ҳозиргача Муваққат ҳукумат 38 давлат билан дипломатик алоқа ўрнатган.

Жанубий Вьетнам Республикасининг муваффақиятлари ва келажак истиқболи Сайгон ҳукмронларига тинчлик бермаяпти. Сайгон урушқоқлари озодлик, осойишталик ва демократиядан жуда қўрқадилар. Шунинг учун ҳам улар Париж битимидан бўйин товлаяптилар. Сайгон маъмурлари, аввало ички проблемаларни ҳал қилиш, яъни халққа демократик ҳуқуқлар бериш, сиёсий маҳбусларни озод қилиш каби битим шартларини бажармадилар. Аксинча, улар ватанпарварларга қарши таъқиб, репрессияни кучайтирдилар. Фақат 1973 йилда бир миллионга яқин киши концлагерларга ташланди, минглаб кишилар қатл этилди. Бундан ташқари 200 мингдан зиёд сиёсий маҳбуслар қамоқларда ҳамон азоб чекяптилар.

«Енгилган курашга тўймас», деганларидек Сайгон генераллари озод қилинган районларни қайта босиб олиш режаларини тузяптилар. Кейинги пайтларда улар Жанубий Вьетнам Республикасига қарашли ерларда ҳарбий операциялар бошлаб юбордилар. Қуролли тўқнашувлар натижасида 60 минг нафар бегуноҳ аҳоли қирилди, юз минглаб вьетнамликлар ярадор қилинди. Бундай хавфли вазиятда Муваққат революцион ҳукумат Халқ Озодлик армиясини Сайгон тажовузига қарши шайлаб қўйди.

Айни вақтда ватанпарвар кучлар Сайгон ҳукмронларини жиддий огоҳлантириб, Париж битимига риоя қилишларини қатъий талаб қилдилар. Бироқ, улар умумхалқ хоҳишини инобатга олмаяптилар, умуммиллат манфаатидан юз ўгиряптилар. Сўнгги вақтларда ҳарбий тайёргарликни кучайтирмоқдалар, армия, полиция қисмларининг сон-саноғи ошиб боряпти. Ҳозир мунтазам армия 600 минг кишига етади, яна 500 мингдан зиёд «кўнгиллилар» аталмиш ярим ҳарбий отрядлар ҳам армия ихтиёрида. Шунингдек, 200 мингдан ошиқ полициячилар генераллар хизматига тайёр турибди.

Америка матбуотининг эътироф этишича, Сайгон ҳукмронларини Пентагон ёрдами қутиртиряпти. Сўнгги бир йил мобайнида Пентагон Сайгонга 700 минг тоннадан ортиқ ўқ-дори, 900 танк ва бронемашиналар, 500 самолёт ва вертолётлар, 200 ҳарбий кема, 600 артиллерия тўплари юборди. 25 мингга яқин америкалик «маслаҳатчилар» «Сайгон армиясига раҳбарлик қилмоқдалар». Италия журнали «Темпо»нинг ёзишича, «америкаликлар расман Жанубий Вьетнамдан кетган бўлсалар-да, лекин минг-минглаб ҳарбийлар граждан кийимида Сайгон армиясини бошқаряптилар». Францияда чиқадиган «Африк—Ази» журнали келтирган маълумотга кўра, 3500 америка офицери мудофаа министрлигида, 9000 офицер пиёда қисмларда, 6000 офицер ҳарбий-ҳаво флотида, 2300 «маслаҳатчи» эса полиция сафларида хизмат қиляпти. Америка матбуотининг хабарига қараганда, йил сайин Пентагон «ёрдами»нинг салмоғи кўпаймоқда. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, Америка келгусида Сайгонга 2,4 миллиард доллар миқдорида ҳарбий-иқтисодий «ёрдам» кўрсатмоқчи.

Америка ҳарбий доираларининг Сайгон армиясини қуроллантириш сиёсати тараққийпарвар инсониятни, шунингдек, Америка жамоатчилигини ҳам ташвишга соляпти. Таниқли сиёсий ва давлат арбоблари, сенаторлар, Конгресс аъзолари ҳукуматни Сайгонга ёрдам бермасликка ундаяптилар. «Биз,— деди сенатор А. Крэнстон, — Вьетнам ерида америкаликларнинг бекордан-бекорга қурбон бўлишидан ниҳоят қутилдик. Эндиликда америка долларининг беҳуда сарфланишига чек қўйишимиз даркор».

Яқинда Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати Баёнот эълон қилди. Париж битимига асосланган бу Баёнот мамлакатда тинчлик ва осойишталик ўрнатишни кўзда тутади. Муваққат революцион ҳукуматнинг янги ташаббуси мамлакат ва миллат манфаатларини ифода этгани учун ҳам уни барча вьетнамликлар қувватлаяптилар.

А. БОСИТ.

МАОЧИЛАР ЖАҲОН РЕАКЦИЯСИ ХИЗМАТИДА

«РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО» ГАЗЕТАСИНИНГ МАОЧИЛАР ТЎҒРИСИДА ЁЗГАНЛАРИ

СОФИЯ, (ТАСС). Турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари, деб ёзади «Работническо дело» газетаси, бутун дунёда тобора кўп эътироф этилмоқда. Аммо халқаро кескинликнинг юмшатилишига жон-жаҳди билан қаршилик кўрсатаётган кучлар ҳали ҳам бор. Эндиликда Хитой Халқ Республикасининг ҳозирги раҳбарлари тамомила ана шундай кучларга қўшилдилар.

Маочилар кескинликни юмшатишга олиб борадиган барча жараёнларга тўсқинлик қилишга интилмоқдалар. Пекин томони, деб таъкидлайди газета, СССРнинг бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ҳақидаги, халқлар ва давлатлар ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни кенгайтириш тўғрисидаги ҳар бир таклифига зўр бериб қарши чиқмоқда. Пекин империалистик давлатларга тинч океан районида ва Шарқи-Жанубий Осиёда ўзларининг ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучларини сақлаш ҳамда кўпайтиришни тавсия этмоқда. Маочилар Европада ҳам шундай игвоғарлик сиёсатини ўтказишга уринмоқдалар.

«Работническо дело» газетаси қуйидагиларни уқтириб ўтади: Маочилар кескинликни юмшатиш жараёнини мушкуллаштиришга, мавжуд зиддиятларни кескинлаштиришга, антисовет кучлар билан умумий тил топишга интилмоқдалар. Бу интилиш эса уларнинг Европа хавфсизлиги, Яқин Шарқдаги аҳвол, қуролсизланиш каби, халқаро муносабатларда куч ишлатишдан воз кечиш каби ҳаётий муҳим масалаларга ёндашуви учун асос қилиб олинди. Маочилар Совет Иттифоқининг шаънига доғ тушириш учун бутун кучларини сарф қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди газета, кўп йиллар мобайнида Хитойга беғараз ёрдам бериб келди. СССР мавжуд низоли масалаларни музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этишга доим тайёр эканлигини билдирди ва идеологик келишмовчиликларни ҳеч қачон давлатлар ўртасидаги муносабатлар билан боғлиқ қилиб қўймади. Модомики шундай экан, Хитой раҳбарларининг ашаддий антисоветизмига сабаб нима? Бунда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган ҳолат шундан иборатки, маочилар марксизм-ленинизмга хиёнат қилдилар ва социализм душманларининг манфаатларини кўзлаб ҳаракат қилмоқдалар. «Работническо дело» газетаси мақоланинг охирида қуйидагиларни уқтириб ўтади: Хитой сиёсатдонлари СССРнинг зарарига қилинадиган ишларнинг ҳаммаси биз учун фойдали, деган оддий аксиомага амал қила бошладилар. Ҳозирги пайтда Пекинда ҳокимият тепасида турган бир гуруҳ жаҳон реакциясига хушомад қилиш, антиимпериалистик кучларга зарар етказиш учун қўлидан келган ҳамма ишларни қилмоқда.

БУХОРО ХУШХАБАРЛАРИ

● «Ленин йўли» колхозида минерал сув фонтани отилиб чиқди. Олимларнинг хулосасига кўра, минерал сув асаб системасига тегишли бир неча касалликлар учун фойдалидир.

Бухоро пиво заводи коллективи ана шу янги топилган сувдан йилига бир неча минглаб шишасини тайёрлаб бера оладиган янги цехни реконструкция қилишга киришди. Ленинград, Мелитополь, Одессадаги турдош корхоналарнинг коллективлари бухоролик ҳамкасбларига автоматлар, махсус асбоб-ускуналарни етказиб бермоқда. «Бухоро» минерал сувининг дастлабкиси дегустациядан ўтказилди ва юқори баҳоланди.

«Ленин йўли» колхозида минерал сув шифохонаси қуришга ҳам тайёргарлик кўрилмоқда.

● Зарафшон олтинпазлари учун янги маданият саройи — «Олтин водий» қуриб ишга туширилди. Бу ерда санъат шинавандалари, бадиий ҳаваскорлар учун барча қулайликлар мавжуд. Яқинда маданият саройи қошида «Аурум» номли ансамбль иш бошлади. Ансамблда экскаватор машинисти Н. Тродевский, слесарлар А. Панов, Е. Грудизбеев каби талантли ижрочилар бор. Олтин саралаш комбинатининг коллективи улар ижросида дастлабки концерт программасини тинглаб томоша қилдилар.

● Область педагогика институти ўзбек тили ва адабиёти факультетининг профессор ва ўқитувчилари, студент-ёшлари беш йилликнинг белгиловчи йилида Олот районидаги Навоий номли колхоз дала шийпонларини жиҳозлаш, болалар боғча-яслиларида тарбиявий ишлар савиясини кучайтириш, меҳнаткашлар ўртасида КПСС XXIV съезди, партия Марказий Комитети пленумларининг қарорларини пропаганда қилиш ташаббусини бошлади.

Институт олимлари қишлоқ меҳнаткашлари орасида оммавий-сиёсий, тарбиявий-ташкилий ишларни кучайтириб юбордилар. Дала шийпонлари намунали безатилмоқда, хўжалик деҳқонларининг янги марраларини акс эттирувчи стендлар, диаграммалар, паннолар тайёрланмоқда.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КИНО

БИР ЙИЛНИНГ ТЎҚҚИЗ ФИЛЬМИ

Ўтган 1973 йил ўзбек киноси учун сермаҳсул бўлди. Бадиий ва телевизион, ҳужжатли ва мультипликацион, илмий-оммабоп ва сатирик киножурналлар ишлаб чиқарилди. Ана шу ленталардан айримлари ҳақида — «Ўзбекфильм» киностудиясининг бир йилги маҳсулоти бўлмиш тўққиз бадиий фильм ҳақидаги мулоҳазаларимиз билан ўртоқлашмоқчимиз.

Ўтган йилги фильмлар кино санъатимизда ижодий изланиш давом этаётганини кўрсатди. Бу мураккаб жараён ишлаб чиқарилаётган фильмларнинг сони ўсиши билан, узоқ ва яқин ўтмиш материалларини ўрганиш ва ёритиш билан боғлиқдир. Бизни асосий диққат-эътибор актуал мавзуларни ёритишга қаратилаётгани, фильмларнинг жанр жиҳатдан ранг-баранглиги ва ниҳоят, кинокамера ёнида ўзбек киносининг [illegible] бўғинига мансуб бўлган санъаткорлар ижод қилаётгани қувонтиради. Бир қатор фильмларнинг драматургик қурилиши, режиссураси, тасвирий тили, улардаги образлар талқини киностудиямиз павильонларида асосан юксак малакали санъаткорлар ижод қилаётганидан дарак беради. «Чинор», «Нодирабегим» ҳамда «Учрашув ва хайрлашув» фильмларида Хикмат Латипов, Сайрам Исаева ва Шукур Бурхонов яратган образлар, «Мухлис» киноновелласининг поэтик стилистикаси, «Татимаган байрам» ва «Азиз инсон» киноленталарида инсон психологиясининг турли «қатламларини» ўрганишга бўлган интилиш томошабинларни мамнун этади, деган умиддамиз.

Адиб Асқад Мухторнинг «Чинор» романи уч серияли телевизион бадиий фильмга пойдевор бўлди. Ҳамза мукофотига сазовор бўлган бу йирик прозаик асарни фильм билан қиёс қилиш мавриди эмас. Бу иш бизга жуда мароқли туюлса-да, бир йилнинг тўққиз фильмига бағишланган мақоламизнинг композициясига содиқ қолиш мақсадида бундай қиёсий таҳлилни китобхон ва томошабинларга ҳавола қиламиз. Лекин шуни қайд қилиб ўтиш керакки, «Чинор» фильми актёрлар ижоди сценарийдаги образларнинг адабий ва кинематографик жиҳатдан пухта ёзилишига боғлиқ эканлигини яна бир бор эслатди. Бу фильмнинг ҳар бир сериясида замондошларимизнинг жўшқин ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи завқли эпизодлар, турли образлар бор. Асосий эпизодларнинг кинематографик талқини ва бош ролларнинг муваффақиятли ижросини режиссёр З. Собитов изланишларининг самараси сифатида такидлаш билан бирга фильмнинг умумий ритми, ҳикоя қилиш ритми текис эмаслигини, айрим образларнинг тавсифи тўлиқ ва романдагидек баркамол эмаслигини қайд қилиб ўтиш зарур.

Яна уч фильм — «Меҳробдан чаён», «Мухлис», «Азиз инсон» ҳам мустақил адабий асар асосида вужудга келган. А. Қодирий романи ва Ў. Ҳошимов, У. Назаров ҳикоялари режиссёрлар Й. Аъзамов, А. Ҳамроев ҳамда Р. Ботировлар томонидан турли усулда экранга кўчирилди. Собир Муҳамедов кино эстетикасини назарда тутган ҳолда битган сценарий Қодирий асари руҳига мос келган эди. Синфий жамиятдаги зиддиятлар, юксак инсоний ҳис-туйғуларга зид бўлган қора кунлар ҳақида ҳикоя қилувчи сценарий кинопавильонда янги образли воситалар билан бойиши учун имкониятлар мавжуд эди. Лекин бу имкониятлардан тўла фойдаланилган деб бўлмайди.

Али Ҳамроев А. Михалков-Кончаловский ва А. Адебашьян билан, Равиль Ботиров О. Агишев билан адабий асарларни экранлаштиришда ўзгача йўлдан борганлар. Улар маълум бадиий қимматга эга бўлган икки ҳикояга аниқ кинематографик эквивалент топишга уринганлар. Натижада ўз фильмлари қаҳрамонларининг характерини меҳнат жараёнида, кундалик воқеалар ривожида кўрсатиш учун қулай шароит яратганлар. Юксак дид билан суратга олинган кадрларда софдиллик ва вафодорликни ҳамда ерга, элга, азиз ўлкага бўлган муҳаббатни кўрсатувчи рамзий образлар вужудга келади.

Яна бир киноновелла — «Татимаган байрам»да режиссёр А. Хачатуров адиб В. Александров билан ёшлар характерининг шаклланишида кундалик меҳнат, дўстлик, самимий муносабатларнинг ўрни ҳақида фикр юритадилар. Лирик садоларга, ҳазил-мутоибага бой бўлган бу жажжи асарни ўзбек элининг ифтихори— пахта ҳосилини етиштиришда миришкор деҳқонлар, механизаторлар ҳамда шаҳарликлар ўртасидаги ҳамкорликнинг роли ҳақида ҳикоя қилувчи дастлабки лирик асар сифатида қутлаймиз ва шунинг билан бирга санъаткорларга «оқ олтин» бунёдкорларининг жўшқин ҳаётини фақат тор камер формада эмас, балки қаҳрамонона, публицистик жанрларда, яхлит киноқиссаларда ҳам кўрсатиш кераклигини эслатмоқчимиз.

Йирик полотно — «Учрашув ва хайрлашув» фожиавий мотивларга бой лирик-психологик асар. Ватангадоларнинг фожиасини кўрсатишда сценарийнавис О. Агишевга ва режиссёр Э. Эшмуҳамедовга актерлар Ш. Бурхонов ва Ҳ. Умаровлар кўмаклашганлар. Драматик коллизия социалистик дунё афзалликларини капитал ҳукм сурган дунё зиддиятларига қиёс қилиш натижасида вужудга келади. Ана шу қиёсий характеристикани образлар талқинида ҳам, тасвирий овозли воситаларда ҳам сезамиз. Режиссёр турли мустақил образлар (аввало Ш. Бурхонов, С. Хўжаев, Х. Умаров, Л. Саримсоқова яратган образлар)ни бир-бирига қиёс қилиш билан ҳам Ватанидан ажралганларнинг хорижий мамлакатлардаги аянчли қисматини кўрсатишга эришади.

«Нодирабегим» фильми профессионал жиҳатдан талабга жавоб беради. Режиссёр К. Ёрматов актёрларни танлашида ҳам, монтаж ритмини белгилашида ҳам, кадрлар композициясини қуришда ҳам тарихий воқеаларни тасвирлаш борасида орттирган тажрибасига таянган. Ана шу сабабдан бир қатор эпизодларнинг драматургик — монтаж-қурилиши ва кинематографик ечими анча муваффақиятли. Лекин сценарийда ўзбек шоираси яшаган даврнинг, Нодира ижодига таъсир этган адабий муҳитнинг атрофлича ва кенг тасвирланиши «кишилар орасида танҳо» Нодиранигина эмас, балки ўз замонасининг илғор кишилари, илғор ғоялари билан боғлиқ бўлган ўткир қалам соҳибининг мукаммал образини яратиш учун катта имкониятлар яратарди, фикримизча.

Кўриниб турибдики, фильмлардаги мазмунан саёз кадр—эпизодларнинг пайдо бўлаётганига сабаб баъзи адабий сценарийларга бўлган талабчанликнинг етарли эмаслигидадир.

Эстетик формаси талабга жавоб бермаган, кино лентанинг томошабинга олижаноб ғояни етказиб беришга ожизлик қилиши ўз-ўзидан маълум. «Газетага юз сатр» бадиий телевизион фильмида (сценарий муаллифлари М. Ҳакимов ва Т. Пўлатов, режиссёр Ҳ. Файзиев) Самарқанд кўринишлари, йил фасллари, ёш журналистлар ижодининг илк палласи бир-бирига боғланмаган ҳолда тасвирланган. Лирик қисса жанрида ижод қилмоқчи бўлган сценарийнавислар жанр хусусиятларини ёдда тутган ҳолда ҳаётий лавҳалар, бақувват образлар ижод этганларида оператор А. Исмоилов суратга олган «чиройли» кадрлар маълум драматургик вазифани ҳал этишга ёрдам берган бўлур эди. Фильмнинг бошқа бадиий компонентлари бўш чиқишига ҳам сабаб адабий пойдевор заиф бўлганидамикин?! Шунинг учун сценарийдаги нимжон персонажларни «жонлантирмоқчи» бўлган актёрларнинг уриниши беҳуда кетганга ўхшайди.

Геологларнинг машаққатли, лекин сербзавқ ҳаёти, кундалик меҳнати ҳақида ҳикоя қилиши лозим бўлган «Карвон» фильмида ҳам (сценарий муаллифлари А. Ғетов ва Т. Пўлатов) шу ҳолни кўрамиз. Тўғри, асарда режиссёр У. Назаров аҳлоқ, этика масалаларини илгари сурмоқчи бўлади. Меҳнат ва бурч, муҳаббат ва садоқат темаларига бағишланган бир қатор ҳаяжонли лирик-психологик лавҳалар режиссёр ва актёрлар ҳис-ҳаяжон билан ёзилган сценарийларга қанчалик ташналигини яққол кўрсатиб турибди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов бир йил муқаддам Тошкентда бўлиб ўтган республика партия активи йиғилишида айтиб ўтганидек, «Эришилган муваффақиятлар ҳақида гапирар эканмиз, айни вақтда бадиий ижодда давримизнинг улуғворлиги, совет халқининг коммунизм йўлидан олға қараб қилаётган қудратли ҳаракати ҳали ҳам муносиб даражада ўз ифодасини топмаётганлигини таъкидлаб ўтишимиз керак. Бизда ҳали ҳам мазмунан саёз, форма жиҳатидан хом-хатала асарлар яратилмоқда. Яна шундай ҳоллар учраб турадики, асар яхши, актуал мавзуга бағишланган бўлади, лекин уни ўқиб чиққанда автор ўз олдига қўйилган вазифага жуда ҳам юзаки қараяпти, ўзининг бутун маҳоратини ишга солмаяпти, деган тасаввур ҳосил бўлади». Бу сўзлар бир қатор ўзбек фильмларига ҳам тааллуқлидир.

Навқирон санъат арбоблари юбилей йилида КПСС Марказий Комитетининг «Совет кинематографиясини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» қарорини амалга ошириш йўлида маҳорат билан ишлайдилар, деган умиддамиз.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
санъатшунослик фанлари кандидати.

Боғлар гулга бурканди.

В. Таран фотоэтюди.

●

Самарқанддаги «Красний двигатель» заводида тайёрланаётган қумғонлар Урта Осиё республикаларида кўплаб харид қилинади. Белгиловчи йилда 35 минг қумғон тайёрлаш мажбуриятини олган корхона ишчилари шу кунларда баракали ишламоқдалар. Суратда: ишлаб чиқариш мастерлари В. Сергун ва Н. Жўраева савдо шохобчаларига жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган маҳсулот сифатини текширяптилар.

В. Сироткин фотоси.

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Тошкентдаги Н. А. Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг катта зали икки кун давомида гавжум бўлиб турди. Бу ерда республика илмий конференцияси очилди.

Онкологларнинг республика конференцияси қатнашчилари «Зарарли шишлар эпидемиологияси ҳамда ракка қарши курашни ташкил этиш», «Янгидан пайдо бўладиган зарарли шишлар диагностикаси» каби мавзуларда фикр алмашдилар. Конференцияда республика соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Қ. Тўлагановнинг «Ўзбекистонда онкологик ёрдам кўрсатишнинг аҳволи ва унинг истиқболлари», А. Саенконинг «Ўрта Осиёда рак эпидемиологияси», Д. Қосимовнинг «Онкологияда томографик тадқиқот» деган докладлари тингланди. Анжуман қатнашчилари, умуман, онкология бўйича муҳим проблемаларга бағишланган 60 га яқин доклад ва суҳбатлар билан танишдилар. Конференция охирида Ўзбекистон онкологлари илмий жамиятининг раиси қилиб профессор Ж. Абдурасулов қайта сайланди.

АПРЕЛЬ ОБ-ҲАВОСИ

Улкамизда баҳор фасли ҳарорат кўтарилиши билан бошланди. Мартнинг биринчи ўн кунлигида қор ёғиб, ҳарорат «0» атрофида бўлиб турди. Республиканинг шимолий районларида 4-8 даражагача совуқ бўлди. Сўнгги ўн кунликда ҳарорат кўтарилиб, симоб устуни кечалари 9-14, айрим жойларда 15-18, кундузлари эса 26-30 даражани кўрсатди.

Баҳорнинг иккинчи ойи-апрелда ўртача ойлик ҳарорат нормага яқин бўлиши, жойларда бир оз ортиқ келиши кутиляпти. Биринчи ва тўртинчи беш кунликда ҳарорат пасайиб, кечалари 2-7 даража иссиқ, шимолий районларда 2 даража иссиқ билан совуқнинг алмашиб туриши кутилади. Айрим ерларда қиров тушиши ҳам мумкин. Кундуз кунлари иссиқлик 9-14 даражагача етади.

Учинчи беш кунлик ва ой охиридан ҳаво яна юришиб кетади. Кечалари 10-15, кундузлари 20-25, жойларда 26-28 даражагача иссиқ бўлади. Республикамиз жанубида кечалари 18-19, кундузлари 29-34, баъзи ерларда 35-37 даражагача исийди.

Ой давомида ўртача намгарчилик миқдори республиканинг шимолий районлари ва Фарғона водийсида нормага яқин бўлиши кутилмоқда. Биринчи ва иккинчи ўн кунликда ҳаво булутли бўлади, тез-тез ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлади. Учинчи ўн кунликдан ҳаво мусаффолашиб, айрим территориялардагина бироз ёғингарчилик бўлиши мумкин.

О. СПИРИДОНОВА.
САРНИГМИнинг катта синоптик инженери.

ХОДИСА

ОВЧИНИНГ ЎЛЖАСИ

Шўрчилик Тўроб Қорамирзаевни ҳақиқий овчи дейишади. У кўпинча чорва моллари боқилаётган ерларда бўлиб туради. Мана, уста овчи яна «Октябрь 30 йиллиги» колхози фермасида.

— Қиш кетиб баҳор келди, бўрилар ҳамон чорвамизга тинчлик бермаяпти, — уч-тўрттаси изғиб юрибди, — дейишди чўпонлар. Овчи чўпонларга ишонмагандек қараб қўйди. Бугун келармикан, изига тушиб кўрардим, ёки вақтим бекор кетармикан? — деди у ҳазиломуз.

Чорвадорларнинг гапи ҳақ чиқди. Тўроб алданмади. Тунги соат 2 ларда йиртқичлардан бири тўғри қўтонга кириб келди. Овчи бўри яқинроқ келгунча жим турди-да, ўқ узди. Яраланган бўри овчига ташланмоқчи бўлди, қайта отилган ўқ йиртқични ер тишлатди. Милтиқ овозини эшитган яна бир бўри орқа-олдига қарамай қочиб қолди.

Р. УЛАШЕВ.

Республика мактаб ўқувчиларининг кўрик-конкурси

НАФОСАТ БАЙРАМИ

1972 йил май ойида республика Маориф министрлиги ҳар йили баҳор фаслида Тошкентда «Ленин партиясига раҳмат!» шиори остида мактаб ўқувчиларининг «Санъат байрами» кўрик-конкурсини ўтказиб туриш ҳақида қарор қабул қилган эди.

Кўрик-конкурсни ўтказишдан мақсад бадиий ҳаваскорлик коллективларининг тармоғини кенгайтириш, улар иш сифатининг мукаммаллигига эришиш, болалар ҳаваскорлигига ижодий ташкилотларнинг диққатини жалб этиш, репертуарнинг ғоявий-бадиий мазмунини юксалтириш орқали ўқувчиларда бадиий дид ва ижодий қобилиятни ҳар томонлама ривожлантириш; ёшларни кўп миллатли СССР халқларининг маданияти ва санъати билан кенгроқ таништириш; совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат традицияларини акс эттирган санъат асарларининг ҳар хил турларини ўрганиш; ўсиб келаётган ёш авлодни эстетик тарбиялашда энг яхши педагогик тажрибани умумлаштириш ва тарқатишдир.

Ленин партияси, халқ ва давлат ишига садоқат кўрик-конкурснинг бош мавзуини ташкил этади.

Уч турдан иборат бўлган «Санъат байрами»нинг дастлабки икки тури район, шаҳар ва область миқёсларида ўтказилиб, уларда жами уч миллиондан ортиқ ёш санъатсевар қатнашди.

Ниҳоят, ғолиблар учинчи, якунловчи турда Тошкентга тўпланишди. Свердлов номли ва «Баҳор» концерт заллари, «Восток» ва «Коммуналчи» клублари бир ҳафта мобайнида байрам иштирокчилари ихтиёрига бериб қўйилди.

25-31 март кунлари пойтахтимиз ҳақиқий байрам нафасига бурканди. Митти санъаткорларнинг жарангдор қўшиқлари, дилрабо ва дилхуш куйлари, нафис рақслари талабчан томошабинларда илиқ бир таассурот қолдирди. Байрам-конкурсда асосан болалар бадиий хаваскорлиги коллективлари ва музика мактабларининг ўқувчилари қатнашди.

Ўн етти жанр бўйича ўтказилган кўрик-конкурсда «Ленин бобомиз», «Ватан ҳақида қўшиқ», «Партия ҳақида ёшлар қўшиғи», «Ленин партиясига раҳмат», «Дўстлик марши», «Ҳар доим бўлсин қуёш», «Жон Ўзбекистон», «Пахта», «Мен ўзим кичкинаман» каби хор, қўшиқ ва рақслар энг яхши номерлар деб топилди. Асарларнинг ижрочилари махсус диплом, совринлар ва мукофотлар билан тақдирландилар.

Байрам кунларида шаҳарнинг музика мактабларида, пионер уйлари ва саройларида, умумий таълим мактабларида ҳам республика кўриги лауреатларининг концертлари ўтказилди.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, қардош халқлар ва чет эл прогрессив музикаси, рақслари миллий музика ва рақслар билан биргаликда кўрик-конкурс репертуарининг асосини ташкил этди.

В. И. Ленин номли республика пионер ва мактаб ўқувчилари саройида ташкил этилган кўргазмага ёш нафосат ошиқлари томонидан бажарилган суратлар, ҳайкалчалар, керамикадан ишланган буюмлар, ёғоч ва ганжга ўйиб ишланган асарлар, кино ва фотоҳаваскорлар ҳамда гиламчиларнинг ишларидан намуналар қўйилди.

Ғолиблар махсус диплом, «Артек» пионер лагери ва Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига йўлланмалар билан тақдирландилар.

Олтин юбилейга бағишланган бу кўрик-конкурс ўз навбатида ёш авлоднинг Коммунистик партияга берган ижодий ҳисоботи ҳамдир.

Ю. БЕРДИЕВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.15 — Беш йилликнинг тўртинчи йили. 19.40 — «Ахборот». 19.55 — Ўн минут музика. 20.05 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00—Идеология ва ҳаёт. 22.30 — Кино оламида. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.25 — ТОШКЕНТ. 13.00 — Телефильм. 18.35 — МОСКВА. Мультфильмлар. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Инсон ва қонун. 19.45 — Янгра, сознм. 20.15 — Ёшлар программаси. 21.30 — Ҳужжатли фильмлар (Тошкент). 22.00 — СССРда Польша маданияти кунларининг тантанали очилиши. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.30 — **Бир йилнинг тўққиз куни** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/IV да **Чио-чио-сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 3/IV да **Комиссия,** 4/IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/IV да **Хотинимнинг эри,** 4/IV **Ҳижрон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **ҚОЗОҚ ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

КИНО

Юз процент нейлон — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Мен севган ва унутмаган кишилар — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Микрорайон — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (10.00, 14.00, 18.00, 21.45).

Иван Васильевич касбини ўзгартиради — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Ҳар куни кеч соат 11 да — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Бошсиз чавандоз — «ВОСТОК» (12.00, 16.00, 20.00).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

4/IV да — **ЧИО-ЧИО-САН.**
5/IV да — **ТРАВИАТА.**
6/IV да **СЕВГИ ВА ҚИЛИЧ.**
7/IV да — **ЗОЛУШКА** (кундузи), **РИГОЛЕТТО** (кечқурун).
9/IV да — **ОЙЖАМОЛ.**
10/IV да — **СЕВГИ ва ҚИЛИЧ.**
11/IV да — **АИДА.**
12/IV да — **СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.**
13/IV да — **ДИЛОРОМ.**
14/IV да — **УЛИК МАЛИКА ВА ЕТТИ БАҲОДИР ҲАҚИДА ЭРТАК,** (кундузи), **ФЛОРИЯ ТОСКА** (кечқурун).
16/IV да — **ТРУБАДУР.**
17/IV да — **КНЯЗЬ ИГОРЬ.**
18/IV да — **СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.**
20/IV да — **ЖИЗЕЛЬ.**
21/IV да — **ЭТИК КИЙГАН МУШУК** (кундузи), **СЕВГИ ВА ҚИЛИЧ** (кечқурун).
23/IV да — **СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.**
24/IV да — **БИР АКТЛИ БАЛЕТЛАР.**
25/IV да — **МАРВАРИД ИЗЛОВЧИЛАР.**
26/IV да — **КАРМЕН.**
27/IV да — **ТАНАВОР.**
28/IV да **ОҚҚУШ КУЛИ** (кундузи), **ДОН КАРЛОС** (кечқурун).
30/IV да — **СЕВГИ ВА ҚИЛИЧ.**

Билетлар сотилмоқда.

АНДИЖОН ПАХТАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

1974—1975 ўқув йили учун профессор-ўқитувчилар составидаги қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари — ўсимликлар ботаникаси ва физиологияси (профессор, фан доктори), суғориладиган деҳқончилик, гидрогеология, гидравлика, гидромелиоратив системаларни эксплуатация қилиш ва автоматлаштириш, техник механика, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, машина-трактор паркини эксплуатация қилиш, химия (профессорлар, доцентлар, фан кандидатлари), рус тили ва чет тиллар, жисмоний тарбия (фан кандидатлари, катта ўқитувчилар);

кафедра профессорлари — агрохимия ва тупроқшунослик;

кафедра доцентлари — техник механика, тракторлар ва автомобиллар, ўсимликшунослик;

кафедра катта ўқитувчилари — физика ва биохимия (3), чизма геометрия ва чизмачилик, КПСС тарихи ва марксча-ленинча философия, ўсимликлар ботаникаси ва физиологияси, чорвачиликни механизациялаштириш, машина-трактор паркини эксплуатация қилиш, химия, гидромелиоратив системаларни эксплуатация қилиш ва автоматлаштириш, агрохимия ва тупроқшунослик;

кафедра ассистентлари ёки ўқитувчилари — қишлоқ хўжалик корхоналари экономикаси ва ташкил этилиши (3), физика ва биохимия (2), гидрогеология (2), рус тили ва чет тиллар (2) сиёсий иқтисод ва илмий коммунизм, чизма геометрия ва чизмачилик, гидромелиоратив системаларини эксплуатация қилиш ва автоматлаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Пахтачилик институти.

«ИЗОТОП» БУТУНИТТИФОҚ ЖАМИЯТИНИНГ ТОШКЕНТ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО БЎЛИМИ

1975 йилда қуйидаги маҳсулотларни етказиб бериш учун

ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШГА КИРИШДИ

деталь ва конструкцияларнинг ички дефектларини (нуқсонларини) **топиш учун мўлжалланган гамма-дефектоскоплар;**

технологик контроль қилувчи радиоизотоп асбоблар (гамма-реле, толщиномерлар, уровнемерлар, плотномерлар, влагомерлар, концентратомерлар, модда анализаторлари, буюм счетчиклари ва ҳоказолари);

тадқиқотларда ва ишлаб чиқаришда қўлланиладиган гамма-нурлатиш қурилмалари;

гамма-терапевтик аппаратлар ва даволаш столлари;

активизацион анализ учун аппаратуралар;

ядро геофизикаси асбоблари;

дозиметрик ва радиометрик аппаратуралар;

электрон-физик аппаратуралар, уларнинг блок ва элементлари (спектрометрлар, датчиклар, қайта ҳисоблаш асбоблари, интенсиметрлар), **озиқлантириш, дискриминация, кучайтириш блоклари; счетчиклар, фотоэлектрон кўпайтиргичлар ва ҳоказо;**

ионлаштирувчи нурланишларнинг кремнийли ярим ўтказгич детекторлари;

сақлаш (ҳимоя қилиш) **ускуналари** (бокслар, тортиб олувчи шкафлар, сейфлар, манипуляторлар, лаборатория контейнерлари ва уларни ташийдиган аравачалар, умивальниклар, душ қурилмалари, сув ичиш фонтанчалари ва ҳоказо);

Индивидуал ҳимоя воситалари (респираторлар, пластикалар, махсус кийим, пойафзал, қўлқоп ва ҳоказолар);

АФА аналитик аэрозол фильтрлар;

Медицинада қўлланиладиган радиоактив препаратлар.

Раҳбар ва бош бухгалтер томонидан имзоланган, ташкилот печати босилган ҳақ тўлаш гарантияси ва ҳақ тўлаш реквизитлари (шу жумладан, индекс ва мол олувчининг темир йўл коди) **кўрсатилган заявкаларингизни қуйидаги адрес бўйича юборинг:** 700100, Тошкент шаҳар, Шота Руставели кўчаси, 45-уй, телефонлар: 53-73-37, 53-71-82.

ҲИМОЯ ВОСИТАЛАРИ. РАДИОПРЕПАРАТЛАР БЎЙИЧА БЕРИЛАДИГАН ЗАЯВКАЛАР АЛОҲИДА ЁЗИЛИШИ КЕРАК.

Талабингизга биноан юқорида кўрсатилган маҳсулотларга информацион адабиётлар юборилади.

БАЛИҚ ОВЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

АРНАСОЙ пастлигидаги кўлларнинг нерест участкаларида оқ қайроқ, судак ва чўртан балиқларни овлаш, шунингдек АМУДАРЁ ва СИРДАРЁда барча турдаги балиқларни овлаш

31 МАЙГАЧА

ТАҚИҚЛАНАДИ

СУРХОНДАРЁ ҳавзасидаги кўл ва дарёларда — 5 МАЙГАЧА;

ҚАШҚАДАРЁ ҳавзасидаги кўл ва дарёларда —20 АПРЕЛДАН 10 ИЮНГАЧА;

қолган барча ҳавзаларда — 26 апрелдан 10 июнгача балиқ овлаш тақиқланади.

Ҳаваскор балиқ овловчилар учун ажратилган ҳавза ва участкалар, шунингдек ана шу участкаларда балиқ овлаш шартлари қўшимча суратда эълон қилинади.

ҲАВАСКОР БАЛИҚ ОВЛОВЧИЛАРГА 5 КГ. ГАЧА БАЛИҚ ТУТИШ РУХСАТ ЭТИЛАДИ (битта балиқнинг вазни 5 кг. дан ортиқ бўлган ҳоллар бундан мустаснодир).

«Узбекрибвод».

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги аппарати коллективи бўлим мудирининг ўринбосари Р. Р. Раҳимовга отаси, шахсий пенсионер

Иброҳим Раҳимович РАҲИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 03355. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 77.